

Ljubljanski Škofijski list.

Leto 1902.

V Ljubljani, 1902.

Pupjanski

Škotijski list

Leto 1802

1802

Printed and Sold by J. G. ...

KAZALO

k XXXVII. letniku (1902)

Ljubljanskega škofijskega lista.

(Skupaj 7 števil.)

	Stran
A	
<i>Adresa avstrijskih škofov sv. Očetu</i>	51
<i>Alojsijevišče</i> , objava glede sprejema v A.	49
" , sprejeti gojenci za l. 1902/3	74
<i>Anton Bonaventura</i> , p. n. gospodom duhovnikom	1
" " , p. n. gospodom duhovnikom, gledé pastirovanja itd.	25
" " , vernikom in duhovnikom se priporočé novomašniki l. 1902 v molitev	57
" " , duhovne vaje duhovnikov	58
" " , vernikom ljubljanske škofije	59
<i>Apostolicae litterae</i> , Leonis XIII de instituendo consilio studiis sacrae scripturae provehendis	87
<i>Archiepiscopi et Episcopi Austriae Clero suo</i>	1
B	
<i>Birma</i> in kanonična vizitacija	23, 72
<i>Bratovščina</i> Ss. Cordis Jesu, poročilo za l. 1901	56
<i>Breve Pontificium</i> Episcopo Labacensi	25
<i>Breve sv. Očeta Leona XIII.</i> , odgovor na adresu avstrijskih škofov	52
" " " knezoškofu ljubljanskemu, zahvala za čestitko	75
C	
<i>Concursus parochialis</i> , v ljubljanski škofiji	49
D	
<i>Decretum S. Congr. Epp. et Reg.</i> de votis simplicibus	69
<i>Decretum S. R. Cong.</i> de festo S. Joannis Baptistae de La Salle Conf.	89
<i>Dotacija bogoslovnih profesorjev</i> , zakon z dne 26. januarja 1902	37
" " " , izvršitvene naredbe k zakonu z dne 26. januarja 1902	38
<i>Duhovne vaje</i> za duhovnike	58
<i>Duhovniki tuji</i> , določbe glede njih maševanja v ljubljanski škofiji	70
<i>Duhovno pastirstvo</i> , civilno pri c. kr. deželni brambi, navod	53
<i>Dviganje duhovniških prejemkov</i> , razglas c. kr. finančnega ravnateljstva	67

P

	Stran
<i>Papstjubiläum</i>	23
<i>Pastirski list postni</i>	5
<i>Petindvajsetletnica vladanja sv. Očeta Leona XIII.</i> , nje praznovanje v ljubljanski škofiji	21
" čestitka ljubljanskega knezoškofa papežu Leonu XIII.	75
<i>Poisvedbe po dedičih</i> , po zamrli Neži Sitar	24
<i>Pokojnina</i> duhovnikov v občekoristnih zavodih in duhovnih uradnikov, zakon z dne 19. februarja 1902	39
" Izvršitvena določila k temu zakonu	39
<i>Postna postava</i>	13
" " za c. kr. deželno brambo	55
<i>Premeščenja</i> , glej škof. kronika.	
<i>Profesorji bogoslovja</i> , zakon z dne 26. januarja 1902 glede njih plače	37

S

<i>Salezijanci</i> v Ljubljani	23
<i>Semenišče bogoslovno</i> , na novo sprejeti bogoslovci	90
<i>Shod dekanov</i> , poročilo o njem	41
<i>Slovestvo</i> „Razlaga vel. katekizma“, „Katechismus - Dispositionen“	72
<i>Studia S Scripturae, Litterae Leonis XIII</i>	87

U

<i>Umrli duhovniki</i> : Josip Novak, Mihael Horvat, Josip Voglar, Anton Ponikvar 24; Matija Torkar, Ivan Babnik, Jakob Gross, Ivan Smukavec, 50; Janez Treven, Jurij Kržišnik, 58; Anton Zorman, 74; Feliks Zavodnik, Andrej Drobnič, Josip Pekovec, 90.	
<i>Ustanova</i> Iv. Nep. Schlackerja, razpis	71

V

<i>Vojaki duhovniki</i> , opomin glede zglaševanja	32
<i>Vota simplicia monialium</i>	69

Priloga: Pregled cerkvenega in družabnega življenja po dekanijah in arhidijakonijah ljubljanske škofije proti koncu l. 1902.

LJUBLJANSKI ŠKOFIJSKI LIST.

Št. I.

Vsebina: 1. P. n. gospodom duhovnikom. — 2. Archiepiscopi et Episcopi Austriae Clero suo. — 3. Postni pastirski list prevzvišenega gospoda knezoškofa. — 4. Postna postava za leto 1902. — 5. Pastoralbrief Seiner fürstbischöflichen Gnaden. — 6. Pastoralmandat für das Jahr 1902. — 7. Petindvajsetletnica sv. Očeta papeža Leona XIII. — 8. Zur Feier des 25-jährigen Papstjubiläum. — 9. Salezijanci v Ljubljani. — 10. Sv. birma in kanonična vizitacija. — 11. Poizvedbe po dedičih. — 12. Konkurni razpis. — 13. Škofijska kronika.

1902.

1.

P. n. gospodom duhovnikom.

Veselo in blagoslovljeno novo leto želim vsem p. n. gospodom sobratom in s pomočjo Božjo prav mnogo vspeha v pastirskem delovanju pro Deo, pro patria et pro populo.

Hitim koj v prvi številki škofijskega lista prijaviti skupen list vseh avstrijskih škofov

zbranih na Dunaju meseca novembra 1901. Prosim, da izvolite vsi zares uvaževati nauke, opomine in svete, ter se po njih ravnati, da zaslužite poseben blagoslov obljubljen izpolnjevanju četrte zapovedi Božje.

✠ Anton Bonaventura

knezoškof.

2.

Archiepiscopi et Episcopi Austriae Dilecto ac Venerabili Clero suo Salutem in Domino!

Venerabiles fratres!

Sacris muneris nostri officii satisfactori supreme Ecclesiae Pastoris Leonis PP. XIII. monita¹⁾ secuti, iterata vice significavimus vobis, quae pugnae contra s. Matrem Ecclesiam, imprimis in patria nostra, in dies excitentur acriores, tristesque exposuimus eventus, societati christianae exinde minitantes.

Verumtamen infesti conatus illi nequaquam recesserunt, immo annis novissimis acerbiter induerunt atque vehementiam, quae non nisi ex fine proposito intelligitur, quem eorum auctores et fautores omni studio persequuntur. Id sane potissimum agitant, ut de ministrorum Ecclesiae dignitate quam plurimum detrahant eorumque auctoritatem foedissima subvertant infama-

tionem. Eo consilio ad ultimos usque terrae fines excurrentes cleri catholici mores et vitam explorant, et quidquid sive veri sive falsi et commenticii clerico exprobratur, undique conferunt et argutia vere diabolica in diariis et ephemeridibus publicis iterum atque iterum in medium proferunt atque diffundunt. Et — quod maxime dolendum — haec calumniosa cleri de societate optime meriti criminatio neque per leges latas efficaciter reprimitur neque a magistratibus et in publicis comitiis semper inhibetur, ita ut Ecclesia catholica ejusque ministri extra legem positi et a communi omnibus civilis humanique juris tutela paene exclusi esse videantur.

Revera, venerabiles fratres, tempus illud advenisse videtur, de quo Redemptor et Magister noster ait:

¹⁾ Epist. ad Archiepp. et Epp. Austriae d. 13. Mart. 1891.

„Tunc tradent vos in tribulationem et occident vos, et eritis odio omnibus gentibus propter nomen meum.“¹⁾
 „Venit hora, ut omnis, qui interficit vos, arbitretur obsequium se praestare Deo. Et haec facient vobis, quia non noverunt Patrem neque me.“²⁾

Et quae est causa talis tantique odii? Salvator noster eam indicat dicens: „Si mundus vos odit, scitote, quia me priorem vobis odio habuit. Si de mundo fuissetis, mundus, quod suum erat, diligeret; quia vero de mundo non estis, sed ego elegi vos de mundo, propterea odit vos mundus. Mementote sermonis mei, quem ego dixi vobis: Non est servus major domino suo. Si me persecuti sunt, et vos persequentur; si sermonem meum servaverunt, et vestrum servabunt.“³⁾ „Sufficit discipulo, ut sit sicut magister ejus, et servo, sicut dominus ejus. Si patrem familias Beelzebub vocaverunt, quanto magis domesticos ejus?“⁴⁾

Haec est autem consolatio nostra: Eadem sorte fruente conjuncti sumus cum Domino et Magistro nostro. Numquid secus fieri potest? Christi corpus sumus! „Vos estis corpus Christi et membra de membro.“⁵⁾ „Sicut enim corpus unum est et membra habet multa, omnia autem membra corporis, cum sint multa, unum tamen corpus sunt: ita et Christus.“⁶⁾ „Et quosdam quidem posuit Deus in Ecclesia primum Apostolos, secundo Prophetas, tertio Doctores, deinde virtutes, exinde gratias curationum, opitulationes, gubernationes, genera linguarum, interpretationes sermonum. Numquid omnes Apostoli? numquid omnes Prophetae? numquid omnes Doctores? ... Aemulamini autem charismata meliora.“⁷⁾

Unde neminem latere potest, qualem Jesus Christus aedificaverit Ecclesiam et quem in sacro hoc aedificio posuerit ordinem. Nemini autem licet, hoc aedificium labefactare vel immutare, quin opus Christi contemnat. Quod Christi in terris Vicarius in epistola ad Archiep. Turonen. testatus est verbis: „Divinum quippe aedificium, quod est Ecclesia, verissime nititur in fundamento conspicuo, primum quidem in Petro et Successoribus ejus, proxime in Apostolis et Successoribus eorum, Episcopis, quos, qui audit vel spernit, is perinde facit, ac si audiat, vel spernat Christum Dominum.“ Qua veritate repetita in epistola ad Archiepp. et Epp. Galliae⁸⁾ sic pergit: „Audite igitur, quae praeclarus ille Martyr Antiochenus, S. Ignatius, Ecclesiae primitivae clero exposuit: „Omnes Episcopum sequimini ut Christus Jesus Patrem . . . Sine Episcopo nemo quidquam faciat eorum, quae ad Ecclesiam spectant.“⁹⁾ „Quemadmodum itaque Dominus sine Patre nihil fecit, . . . sic et vos sine Episcopo.“¹⁰⁾ „Vestrum presbyterium ita coaptatum sit Episcopo, ut chordae citharae.“¹¹⁾ „Si aliter ageritis“,

addit Leo PP. XIII. „hoc obsequio et hoc vinculo cum Episcopis neglecto, spectat ad vos, quae Praedecessor Noster Gregorius PP. XVI pronuntiavit“: „Quantum in vobis est, ordinen ab auctore Ecclesiae Deo providentissime constitutum, funditus evertitis.“

Sic Sanctissimus Dominus noster Leo PP. XIII Christi mandatum adimplevit: „Et tu . . . confirma fratres tuos.“¹²⁾

Attamen et nostrum est, venerabiles fratres, ut quod mandavit Dominus Petro facere Apostolis, faciamus et vobis, cooperatoribus nostris. Quodquidem, omnia ceterum studia in animarum salute a vobis collocata, omnes curas in eam impensas omnesque labores pro ea exantlatos gratissimo animo recolentes, hisce literis pastoralibus adimplere studemus.

In media pugna collocatis acerrima, in qua de aeternae salutis humanae conditionibus agitur, colluctandum nobis est „adversus mundi rectores tenebrarum harum, contra spiritualia nequitiarum, in coelestibus.“¹³⁾ Securi quidem sumus de ultimo pugnae exitu, quum Dominus Jesus nos confortet dicens: „Confidite; ego vici mundum.“¹⁴⁾ Ast strenue fortiterque dimicandum est; nam idem Dominus protestabatur: „Non veni pacem mittere, sed gladium.“¹⁵⁾ Attamen „ut castrorum acies ordinata“¹⁶⁾ et arctissime coadunati ingredi debemus in hanc pugnam spiritualem. Nullus sit discordiae locus, ne hostis malignus ullam invadendi atque perturbationem inferendi inveniat occasionem; nam „omne regnum divisum contra se desolabitur, et omnis civitas vel domus divisa contra se non stabit. Qui non est mecum, contra me est; et qui non congregat mecum, spargit.“¹⁷⁾ Iam veteris testamenti historia docet nos, tristes oxoriri casus, si milites Dei disciplinam neglexerint. „In die illa“, ut narrat auctor I. lib. Mach.¹⁸⁾, „cecidit sacerdos in bello, dum volunt fortiter facere, dum sine consilio exeunt in praelium. Ipsi autem non erant de semine virorum illorum, per quos salus facta est in Israel.“

Quomodo autem stabit in pugna sacerdos Novae Legis, sacerdos secundum ordinem Melchisedech, qui totus coelestis, totus spiritualis, totus rebus divinis deditus, verus homo Dei esse debet, dicente S. Paulo: „Sine patre, sine matre, sine genealogia, neque initium dierum neque finem vitae habens, assimilatus autem Filio Dei“¹⁹⁾? Carnem et sanguinem a parentibus ducens et in medio cujusdam nationis collocatus, non est, cur sacerdos eisdem naturali quodam affectu non adhaereat, attamen sacris ordinibus in aliam, supernaturalem, Jesu Christi familiam est evector et populo adscriptus, qui absque ullo gentis aut linguae discrimine

¹⁾ Matth. 24, 9; — ²⁾ Joan. 16, 2. 3. — ³⁾ Joan. 15, 18—20; — ⁴⁾ Matth. 10, 25; — ⁵⁾ I. Cor. 12, 27. — ⁶⁾ Ibid. 12; — ⁷⁾ Ibid. 28—31; — ⁸⁾ D. 8 Sept. 1899. — ⁹⁾ Ad Smyrn. 8; — ¹⁰⁾ Ad Magn. 7; — ¹¹⁾ Ad Ephes. 4.

¹²⁾ Epist. Encycl. d. 15. Aug. 1832; — ¹³⁾ Luc. 22, 32; — ¹⁴⁾ Ephes. 6, 12. — ¹⁵⁾ Joan. 16, 33; — ¹⁶⁾ Matth. 10, 34; — ¹⁷⁾ Cant. 6, 3. — ¹⁸⁾ Matth. 12, 25. 30; — ¹⁹⁾ 5, 67. 62; — ²⁰⁾ Hebr. 7, 3.

usque ad fines terrae pertingit. Dei autem populo mancipati nos non amplius nostri, sed Ecclesiae sumus, a qua una cum ministerio et munere dignitatem quoque ac honorem accepimus. Illi ergo serviamus et omni fervore promovere nitamur, quae ad hujusce s. Matris nostrae utilitatem et exaltationem conducunt ut singuli cum S. Apostolo profiteri possimus: „Omnibus omnia factus sum, ut omnes facerem salvos. Omnia autem facio propter Evangelium, ut particeps ejus efficiar.“¹⁾

Sed in his non licet acquiescere. Quodsi enim inquirimus causas malorum, quae in praesenti adeo deploramus, non solum in alios, sed et in nosmetipsos oculos conjicere oportet. Qui enim factum est, ut disciplina sit dissoluta, fides deficiat pietasque languescat? Num forsitan in Domini sanctuario nil fuerimus nisi nubes obscura, quae non dedit aquam et Ecclesiam obscuravit?

Venerabiles fratres! Quia mundus nos odit, pessimam quoque suspicionem in nos confert, praesertim hisce temporibus. Nostrum itaque est, acriori studio contendere, ut satisfaciamus monito Apostoli: „Nemini dantes ullam offensionem, ut non vituperetur ministerium nostrum.“²⁾ Vix est, quod ad defendendam veritatem auctoritatemque calumniatoribus nostris obmovere poterimus, efficacius. Vita nostra zeli nostri vera est imago. Propterea o homo Dei, ne sis homo mundi, deditus terrenis cupiditatibus, nec servus libidinum atque errorum! Vocatus in ministerium Dei ad salvandas animas, ne te implica sine causa urgenti negotiis mere saecularibus.³⁾ Vas spirituale cum sis portans thesauros Ecclesiae, cave ne quid sordidi illos contaminet, neve vasa Dei in usum perversum convertantur. Sequere Apostolum admonentem: „Omnia autem facite sine murmurationibus et haesitationibus, ut sitis sine querela et simplices filii Dei, sine reprehensione in medio nationis pravae et perversae, inter quos lucetis sicut luminaria in mundo.“⁴⁾ Quo in altiore loco Deus te posuit, quo propius te attraxit ad se: eo magis ejus similitudinem assequi stude; nam haec est voluntas Salvatoris nostri: „Estote vos perfecti, sicut et pater vester coelestis perfectus est.“⁵⁾ hoc est monitum Apostoli: „Exemplum esto fidelium in verbo, in conversatione, in charitate, in fide, in castitate.“⁶⁾ Quod Synodus quoque Tridentina clericis inculcat dicens: Quum enim a rebus saeculi in altiorem sublatis locum conspiciantur, in eos, tanquam in speculum reliqui oculos conjiciunt ex eisque sumunt, quod imitentur. Quapropter sic decet omnino clericos, in sortem Domini vocatos, vitam morisque suos omnes componere, ut habitu, gestu, incessu, sermone aliisque omnibus rebus nil nisi grave, moderatum ac religione plenum prae se ferant; levitia etiam

delicta, quae in ipsis maxima essent, effugiant, ut eorum actiones cunctis afferant venerationem.“¹⁾ Hortamur itaque vos, Dei ministros, ut vitae clericalis honestatem quam religiosissime custodientes non solum peccatum, sed speciem quoque peccati fugiatis.

Quum diuturna experientia compertum sit, ad vitam sacerdotalem sanctificandam magnopere exercitia spiritualia conducere, monemus vos, venerabiles fratres, ut sedulo eisdem vacetis, quibus, uti Clemens PP. XI. nos edocet, „ecclesiasticus spiritus reparatur, mentis acies ad divinarum rerum contemplationem extollitur, recte sancteque vivendi norma vel instituitur vel confirmatur.“²⁾

Quo majora autem pericula salutis animarum imminet, eo magis crescat oportet zelus noster eas tuendi et salvandi. Diabolus circuit cum millibus sociorum, zizania seminans infidelitatis et peccati in agro Domini; numquid patientur ministri Salvatoris hanc segetem perniciosam crescere Deique triticum suppressi? Lupi rapaces ovile Dei invadunt; nonne pastores, in ejus custodiam constituti, eos arcere contendunt? Oves ad abyssum appropinquant; nonne pastores eas sequuntur, ut periclitantes revocent et salvent? Sunt quoque, qui, ut verbis prophetae utamur, „visionem cordis sui loquuntur, non de ore Domini“³⁾; numquid sacerdotes applaudent eis?⁴⁾

Rogamus itaque vos cum gentium Apostolo: „Corripite inquietos, consolamini pusillanimes, suscipite infirmos, patientes estote ad omnes.“⁵⁾

Studeamus, venerabiles fratres, sacra muneris nostri officia adeo pie et ferventer exsequi, ut mentes tepidae et frigidae ad coelestia convertantur et sancta consilia et proposita in eis excitentur. Panem verbi divini esurientibus tam sedulo praeparemus et frangamus, ut ejus suavitas eos alliciat, et ad recipiendum pronos attentosque faciat. Oves nobis concreditas ita regere et moderari nitamur, ut duritiam cordium animorumque asperitatem patientia, religionis contemptum zelo, aversionem a fide devotione superemus, Spiritu Sancto venturum Salvatorem delineante verbis: „Calamum quassatum non conteret et linum fumigans non exstinguet.“⁶⁾ Studeamus, uti Beatissimus Pater, gloriosissime regnans et temporum nostrorum indigentias perspicuus, monet⁷⁾, „omnigeno armorum genere e scientiis deprompto“ parati semper esse „ad satisfactionem omni poscenti rationem de ea, quae in nobis est, spe;“⁸⁾ „et exhortari in doctrina sana, et eos, qui contradicunt arguere.“⁹⁾

Aliam adhuc rem, quam temporis nostri indoles quam maxime exigit, silentio praeterire non possumus,

¹⁾ I. Cor. 9, 22, 23; — ²⁾ II. Cor. 6, 3; — ³⁾ II. Tim. 2, 4. — ⁴⁾ Phil. 2, 14, 15; — ⁵⁾ Matth. 5, 48; — ⁶⁾ I. Tim. 4, 12.

¹⁾ Sess. XXII. de Reform. c. 1; — ²⁾ Lit. Apost. d. 1. Febr. 1710; — ³⁾ Jerem. 23, 16; — ⁴⁾ Ibid. 5, 31; — ⁵⁾ I. Thess. 5, 14. — ⁶⁾ Is. 42, 3; — ⁷⁾ Epist. ad Epp. Peruv. d. 1. Mai. 1894, — ⁸⁾ I. Petr. 3, 15; — ⁹⁾ Tit. 1, 9.

ut videlicet adversus eos, qui ad perversas opiniones serendas moresque labefactandos diariis et ephemeridibus abutuntur, adsint quoque homines scientia ac virtute praediti, qui eadem via animos torpore languentes excitent fideique nostrae veritatem strenue tueantur. Quae tamen emolumenta, monente Sanctissimo Domino nostro Leone PP. XIII. nonnisi tunc „evenient, si ejusmodi scriptores officia accuraverint eorum propria qui pro causa optima dimicant. Scilicet... ut, comite moderatione, prudentia, charitate, veri rectique principia tutentur firmiter, Ecclesiae jura sanctissima adserant, Sedis Apostolicae majestatem illustrent, eorum, qui rempublicam gerunt, auctoritatem vereantur: in quibus tamen officiis, Episcoporum, ut aequum est, adamare ductum, consilia sequi meminerint.“¹⁾

Ea quoque imprimis cleri saecularis in praesenti est conditio, ut etiam in publicum prodire debeat, et ubicunque de veri et justis principiis agitur, pronus et paratus sit ad ea defendenda. Quare non tantum in cultu divino celebrando et in sacramentorum administratione sit fervidus, sed in iis quoque rebus, quae ad bonum commune spectant, populo dux sit eumque cura et opere adjuvet. „Qua enim mente“, docet S. Gregorius; „is, qui proximis profuturus enitesceret, utilitati ceterorum secretum praeponit suum; quando ipse summi Patris unigenitus, ut multis prodesset, de sinu Patris egressus est ad publicum nostrum.“²⁾ Congregate igitur, venerabiles fratres, fideles curae vestrae concreditos eosque unite, ut eos efficacius tueri possitis a periculis, quae imminent eorum saluti tam aeternae quam temporali. Fovete pietatis ac caritatis christianae societates pro diversis conditionibus et necessitatibus erectas, unde in omnes ubera commoda redundent. Attamen sedulo arcete et cavete, quidquid rixas commovere pacemque turbare possit.

¹⁾ Epist. ad Epp. Peruv. d. 1. Mai. 1894; — ²⁾ Past. P. 1., c. 5;

Multa magnaque revera hac nostra aetate a clero pertractanda sunt negotia; in omnibus autem maximam curam et cautelam adhibere opus est, ut a recto tramite numquam devietur aptisque semper mediis Ecclesiae populique christiani prosperitati consulatur. Nequandum vero scelus perpetrant, qui Ecclesiam, quae est regnum Dei et corpus Christi, scindere conantur, eoque gentium indoli indulgentes, ut ecclesiis nationalibus originem dare haud vereantur. Sed Christus nullo pacto, neque in se neque in mystico suo corpore, divisus est, omnem detestatus scissionem, dum Patrem enixis rogavit precibus: „Et pro eis rogo, qui credituri sunt... in me, ut omnes unum sint, sicut tu Pater in me et ego in te, ut et ipsi in nobis unum sint.“³⁾

Si unquam, sane nostris temporibus cum Domino dicere licet: „Venit princeps mundi hujus.“ O vos felices, si singuli vestrum cum Christo addere potestis: „In me non habet quidquam!“⁴⁾ Quapropter sequimini doctrinam et praecepta s. Matris Ecclesiae in omnibus, quaecunque agitis et tractatis. Tuemini, quantum in vobis, fundamentum auctoritatis! Ecclesia enim nunquam desiit, obsequium ex conscientia praedicare et tumultus seditionesque detestari. Id et vestrum est, qui vocati et constituti estis, obsistere iis, qui res publicas perturbare atque subvertere anhelant.

Deus avertat, ut Satana incessanter circumeunte et Christi discipulos sicut triticum cribrante⁵⁾ animum despondeamus. Nunc autem elevatis ad coelum oculis et manibus oremus fraternam conjuncti caritate Patrem misericordiae: „Deus virtutum convertere! Respice de coelo et vide et visita istam“ dilectissimae patriae nostrae „vineam et perface eam, quam plantavit dextera tua!“⁶⁾

¹⁾ Joan. 17, 20, 21; — ²⁾ Joan. 14, 30; — ³⁾ Luc. 22, 31; — ⁴⁾ Ps. 79, 15, 16.

Datum Viennae, mense Novembri 1901.

Antonius Joseph Cardinalis *Gruscha*, Archiepiscopus Viennen.

Georgius Cardinalis *Kopp*, Episcopus Vratislaven.

Jacobus Cardinalis *Missia*, Archiepiscopus Goritien.

Leo Cardinalis *de Skrbensky*, Archiepiscopus Pragen.

Joannes Cardinalis *Pužyna*, Episcopus Cracovien.

Joannes, Archiepiscopus Salisburgen.

Theodorus, Archiepiscopus Olomucen.

Andreas, Archiepiscopus Leopoliem. Ruthenorum.

Joseph, Archiepiscopus Leopoliem. Latinorum.

Matthaeus, Archiepiscopus Jadren.

Emmanuel Joannes, Episcopus Litomericen.

Franciscus Sal., Episcopus Brunen.

Simon, Episcopus Brixin.

Joannes Bapt., Episcopus Parentin. et Polen.

Martinus Joseph, Episcopus Budvicen.

Eugenius Carolus, Episcopus Tridentin.

Joseph, Episcopus Gurcen.

Franciscus Maria, Episcopus Lincien.

Michael, Episcopus Lavantin.

Philippus, Episcopus Spalaten. et Macarscen.
Colomannus, Episcopus Tricalen., apostolicus Vicarius castrensis.
Joseph Gregorius, Episcopus Ragusin.
Eduardus Joannes Nep., Episcopus Reginae-Hradecen.
Leopoldus, Episcopus Seccovien.
Franciscus, Episcopus Catharen.
Joannes Bapt., Episcopus S. Hippolyti.
Matthaeus, Episcopus Sebenicen.
Constantinus, Episcopus Premislien., Sanachien. et Samborien. Ruthenorum.

Antonius, Episcopus Veglen.
Antonius Bonaventura, Episcopus Labacen.
Joseph Sebastianus, Episcopus Premislien. Latinorum.
Leo, Episcopus Tarnovien.
Basilius Faciewicz, Vicarius capitularis Stanislao-politan. Ruthenorum.
Jacobus Moszoro, Vicarius capitularis Leopoliensium Armenorum.
Jacobus Novak, Vicarius capitularis Pharen.
Franciscus Petronio, Vicarius capitularis Tergestin. et Justinopolitan.

3.

Anton Bonaventura,

po božji in apostolskega sedeža milosti knezoškof ljubljanski,

vsem vernikom svoje škofije mir, srečo in blagoslov v Gospodu našem Jezusu Kristusu.

Ko je cerkev v prvih časih zdihovala pod jarmom rimskih cesarjev, se je prikazal mladostnemu cesarju križ v višavi kot znamenje skorajšnje velike zmage. Danes se prikazuje našim očem drugo srečo oznanjujoče Božje znamenje: presveto Jezusovo Srce s križem, blesteče med plameni v najsvetlejšem žaru. To znamenje bodi vse naše upanje, od njega prosimo in pričakujemo rešenja. Litt. Encycl. Leonis Pp. XIII. de XXV. Maii 1899.

Za letošnji postni čas in za celo leto bi Vam, predragi v Kristusu, rad dal v premišljevanje nekoliko resnic o kraljestvu Božjega Srca Jezusovega.

I.

Sploh po svetu, pa tudi med nami Slovenci se bije ljut boj med dvojnimi kraljestvom. Božja previdnost uravnava vse tako, da bi nad nami vsemi zavladal edini Gospod naš Jezus Kristus; peklo pa temu nasprotuje, razširjevanje kraljestva Jezusovega zavira, in si prizadeva vse ljudi potegniti na stran Bogu upornih angelov. Geslo podložnikov Jezusovih je zatrjevanje sv. apostola Pavla v I. listu do Korinčanov: ¹⁾ „On, namreč Gospod Jezus, mora nad nami vladati!“ Geslo sovražnikov tega božanskega kralja je pa klic zaslepljenih Judov,

ki so Gospoda Jezusa zavrgli: ¹⁾ „Nočemo, da On nad nami vlada!“

Konečno zmaga prav gotovo vojska našega Gospoda Jezusa Kristusa; saj je On svojim podložnikom tako zatrdil, rekoč: ²⁾ „Zaupajte, jaz sem svet premagal!“ Vendar, dokler borba še traja, zdi se včasih, da vojska za Gospoda Jezusa omaguje, da bo skoraj popolnoma premagana, že se čuje zmagoslavni krik njegovih nasprotnikov. Toda v najnevarnejšem času poseže Božja previdnost vmes, in podeli zmago zastavi onega, ki se imenuje: „Kralj kraljev, Gospod gospodov.“

II.

Poznani so vam strahoviti boji v prvih treh stoletjih. Poganstvo je zbralo vso moč,

¹⁾ Luc. 19, 14 : „Nolumus hunc regnare super nos.“

²⁾ Joan. 16, 33.: „Confidite, ego vici mundum.“

¹⁾ I. Cor. 15, 25.: „Oporet illum regnare.“

da uniči krščansko vero, da zatara kraljestvo Jezusovo. Ko je bila v početku četrtega stoletja nevarnost največja, pošlje Bog cesarja Konstantina, kateri še ni bil katoličan, ali je katoliško vero visoko cenil. Cesarju Maksenciju, nasilnemu preganjevcu katoliške vere, napove vojsko. S peščico vojakov udari iz Galije naravnost pred Rim. Tu ga čaka Maksencij z veliko večo armado. V obeh taborih se je čutilo, da bo bitka odločilna za eno in drugo stran, odločilna za poganstvo in za krščanstvo. Posebno za cesarja Konstantina, torej za krščanstvo je bila nevarnost prevelika, ker je z majhno četo stal v sredi sovražne zemlje; toda on zaupa na pomoč od zgoraj.

In glej, 27. oktobra 312 se pokaže Konstantinu in vsej njegovi vojski svetel križ na nebu z napisom: „V tem znamenju boš zmagal.“ Konstantin osupne in premišlja, kaj bi to pomenilo. Po noči pa se mu prikaže Gospod Jezus sam in mu naroči, naj znamenje svetega križa napravi na zastavo, katero bo uporabil v odločilni bitki. Cesar uboga, on dá napraviti več zastav z znamenjem sv. križa, isto znamenje zaukaže načrtati na ščite vojakov, on sam si ga naredi na ščit in na čelado. Ko je vse gotovo, udari na močnega sovražnika in ga popolnoma potolče; Maksencij sam utone v reki Tiberi. Rimljani hočejo zmagovavcu postaviti trajen spomenik; on zaukaže, naj se predstavi z velikim križem v roki in na podnožje kipa naj se zapišejo besede: „Po tem zveličavnem znamenju sem vaše mesto oslobodil od jarma nasilstva, ter sem narod in senat povzdignil na stari sijaj.“

Križ je torej zmagal in sveti križ je bil od tedaj do 17. stoletja zastava kraljestva Božjega, pod to zveličavno zastavo so se zvesti vojaki Gospodovi vojskovali proti napadam Njegovih sovražnikov.

Sv. križ se je od tega časa posebno častil. Cesar Konstantin je prepovedal porabljevati ga za smrtno kazen. Cerkev je pa češčenje sv. križa uredila. Vse se je delalo v imenu sv. križa, verniki so ga nosili na svojih prsih,

vsako delo so začeli in vsako nehali z znakom sv. križa. Družine so sv. križ postavljale na častno mesto, videl se je nad javnimi hišami; bandera vseh narodov je kinčal sv. križ, in v verskih vojskah je bil sveti križ vernim vojakom značilen znak, po katerem so se spoznavali. Vsa služba Božja se je nekako sukala okoli sv. križa; vpeljali so se prazniki sv. križa, na altarjih v cerkvi je sv. križ zavzemal prvo mesto.

In kake zmage je v teku stoletij slavil sv. križ, kot zastava kraljestva Božjega na zemlji! Te zmage obsegajo vse pokrajine, vse narode, vse čase, in se bodo končale z ono popolno zmago koncem sveta, ko se bo pri zadnji sodbi sv. križ prikazal na oblakih neba. Med tem je sv. križ premagal svet: saj je on z ljudmi napolnil puščave; premagal je poželenje oči: poglej tisoče radovoljnih siromakov, ki so se proste volje odpovedali vsakemu imetku; premagal je poželenje mesa: saj se je v njegovi senci vzcvetelo sveto devištvo ne le v samostanih, ampak tudi med svetom, saj se je iz njega rodilo brezbroj svetnikov; premagal v apostolstvu, le glej blagovestnikov po vseh, tudi najbolj nevarnih in zapuščenih pokrajinah sveta; premagal je duše, ki so se posvetile pomoči dušnih in telesnih siromakov.

Tako je bila zastava svetega križa, kot zastava kraljestva Božjega na zemlji, zmagonosna proti peklu, proti svetu, proti grehu; da, sv. križ je premagal premagovavce sveta: ali ni sveti križ podjarmil narodov, besnečih nad razvalinami rimskega cesarstva, da so se vsi Njemu klanjali in pod Njegovim varstvom postali olikani evropski narodi?

Satan ni miroval. Večkrat je poskušal odstraniti sv. križ. V sedmem stoletju je vzbudil borivce zoper svete podobe, katere so povsod preganjali, uničevali, požigali. Poskus se ni posrečil. Pač je bil večega uspeha poskus v 16. stoletju po luteranih. Še katoličani so se začeli sv. križa sramovati; zginil je z zastav krščanskih narodov; družine in posa-

mezniki se niso več upali pokazati ga javno; odstranili so ga iz javnih poslopij, le na cerkvah je še ostal.

Kaj bo sedaj storil naš Odrešenik? Ali bo nehvaležnike kaznoval? Ne, le postopanje spremeni. V svoji neskončni dobroti jim odkrije Svoje Srce in vso Njegovo ljubezen, katera naj bi narode vnela in jih pridobila zanj.

III.

Naš Gospod Jezus je Svoje ljubeznipolno Srce odkril blaženi Margareti Alcoque v drugi polovici 17. stoletja. Vendar pa ta pobožnost ni prišla nepričakovano. Iz malega početka se je polagoma razvijala. Res iz prvih časov imamo za njo malo izpričevanj. V srednjem veku se pa častivci presv. Srca Jezusovega vedno bolj množé. Prav posebno sta je častili sv. Gertruda in sv. Mehtilda: oh koliko pristrčnih molitev v čast preljubeznivega Srca Jezusovega prihaja od njih. Čudila se je sveta Gertruda, da nam sv. Janez evangelist, ki je pri zadnji večerji na prsih Jezusovih slonel, ni več povedal o skrivnostih presvetega Srca Njegovega. Popraša ga za razlog. Sv. Janez ji v prikazni odgovori: „Imel sem nalogo razvijajoči se cerkvi spregovoriti o večni Besedi Očeta; razkritje pa sladkosti udarcev Srca Zveličarjevega je prihranjeno za najnovejše čase, da se to presveto Srce bolje spozna in da se mlačni svet ogreje in vzplamti v žaru nebeške ljubezni.“

Kolikor bolj se približuje 17. stoletje, toliko več častivcev preljubeznivega Srca Jezusovega se oglašá, toliko globokeje se spoznava to češčenje. V početku 17. veka opazimo posebno dva moža, ki sta presveto Srce Jezusovo dokaj bistro spoznala in goreče častila. To je blaženi Janez Endes in pa cerkveni učenik sv. Frančišek Saleški, ki je prav posebno pripravljál pot občemu in javnemu češčenju tega božjega Srca. On je ustanovil red od Obiskovanja Marijinega, dal mu je kot grb znak presvetega Srca Jezusovega in je redovnice zavezal to presveto Srce posebno častiti, ter posnemati Njegovo krotkost in

ponižnost. Vendar je bilo to češčenje bolj zasebno, v zasebnih molitvah, v zasebnem premišljevanju; tudi se svetovni pomen te pobožnosti in bistvo njeno še ni spoznalo.

IV.

Tako je bilo za pobožnost presv. Srca Jezusovega vse pripravljeno; izbrati se mora le še pripravna oseba, da namene našega Gospoda izpelje in kraljestvo Jezusovo privede k zmagi pod zastavo presv. Srca Jezusovega. Odbral si je Bog kakor po navadi tudi sedaj v dosego Svojih namenov to, kar je slabo in neznatno, da je toliko bolj očitna Njegova vse-mogočnost. Odbral si je Margareto Alcoque, siromašno devico in redovnico v zgoraj omenjenem redu od Marijinega Obiskovanja.

Bilo je l. 1673, ko se ji je Gospod Jezus začel razodevati in jo poučevati o namenih češčenja Svojega presvetega Srca. Odkril ji je Svoje Srce, v katero je bil vsajen križ in okoli katerega se je ovijal žareč plamen; poučil jo je, da je to novo znamenje, nova zastava zveličanja, katero ponuja svetu; kakor je do sedaj skozi 14 vekov vladal po križu, tako hoče od sedaj vladati po Svojem ljubečem Srcu z vanje vsajenim križem. Zahteval je za to novo zastavo ono isto češčenje, kakor se je do sedaj skazovalo sv. križu, ker pod to zastavo se bodo v zadnjih časih izvojskovale slične zmage, kakor nekdanj pod zastavo sv. križa. Od blažene Margarete pa je zahteval, naj za to češčenje pridobi ves svet.

Plašljiva redovnica se prestraši in reče: „O Gospod, na koga se pa obračaš? na tako slabo stvar, na tako revno grešnico, da bi njena nevrednost mogla onemogočiti izpolnitev Tvojih namenov.“ „Ali ne veš“, ji odgovori Gospod „da si izberem slabe ter osramotim mogočne, da se pri malih in pri siromakih v duhu moja mogočnost najsijajnejše razodene?“ „Daj mi torej sredstvo,“ odvrne Margareta, „da dovršim, kar zahtevaš!“ Gospod ji reče: „Idi k mojemu služabniku, o. de la Colombière, katerega sem ti poslal,

in povej mu v mojem imenu, naj vse mogoče stori, da to pobožnost upelje in moje Srce razveseli. Naj ne izgubi poguma radi težav, na katere bo naletel; pomisli naj, da je vsemogočen oni, ki v sebe ne zaupa, marveč vse zaupanje na me stavi.“

Margareta vse to o. de la Colombière-u pove. Ta se poklicu Gospodovemu koj odzove in najpoprej samega sebe presv. Srcu nepreklicno posveti. Margareta in o. Colombière sta si od tedaj z vso silo prizadevala kraljestvo Srca Jezusovega utemeljiti, učvrstiti in razširiti.

V.

V tem prizadevanju sta oba počasi napredovala. Saj je naš Gospod sam Margareti povedal, da se bode kraljestvu Njegovega Srca silovito nasprotovalo. On pravi, da se bo satan raztogotil videč, da se mu bo po tem božjem Srcu mnogo duš iztrgalo iz rok in bo zato velik odpor pripravil. Toda težave ne smejo nikogar prestrašiti, saj so ravno težave in nasprotovanja najbolji dokaz, da ta stvar pride od Boga, ki se bo v kraljestvu presv. Srca Jezusovega neizrečeno poveličeval. O presrečni smo, ako delo raste, ter nas ponižujejo in zasramujejo: to so dobra znamenja, da je vse Gospodu drago in milo.

Vkljub besnemu nasprotovanju se bo pa kraljestvo Jezusovo vendarle utemeljilo. Rekel je namreč Gospod Margareti večkrat, naj se nič ne boji, saj je On ž njo in zavladal bo vkljub satanu in njegovim privržencem. „Dà“, vzklikne blažena, „dà, vladalo bo to božje Srce; ta gotovost mi srce veselja napolnjuje; toda sedaj moram delati in molčé trpeti, kakor je tudi božje Srce Jezusovo delalo in molčé trpelo iz ljubezni do nas!“

Mora pa kraljestvo Srca Jezusovega postati splošno, vladati hoče po vsem svetu, saj so mu vsi narodi dani v dediščino. Blažena je trdila, da hoče presv. Srce Jezusovo kraljestvo čiste svoje ljubezni utemeljiti v srcih vseh in kraljestvo satanovo v njih popolnoma porušiti.

Kakošna sredstva bo pa to presveto Srce vpotrebljevalo? Blažena piše: „Prepričana sem,

da presv. Srce Zveličarjevo hoče Svoje kraljestvo utemeljiti z milino in ljubeznijo, ne pa z ostrostjo in prestrogo pravico.... To Srce bi moglo hipoma vse sovražnike na tla podreti, a noče, On bo že v pravem času vse izpeljal, saj milost Njegova deluje milo in sladkostno, akoravno odločno in uspešno.“

VI.

In res, koliko se je kraljestvu božjega Srca Jezusovega nasprotovalo. Blaženo Margareto so v samostanu preganjali, zasramovali, poniževali.

Tudi cerkvena oblast je po svoji navadi neizrečeno oprezno in modro postopala, ko so se ji začele pošiljati prošnje, naj pobožnost presvetega Srca Jezusovega odobri, dotični praznik in cerkvene molitve dovoli. — Razni papeži so dotične prošnje odbijali, — ker niso radi novega praznika upeljavali, ker se prikazanja Srca Jezusovega in govorjenja Jezusova Margareti še niso cerkveno preiskala, in ker se ni še točno poznala zveza med človeškim srcem in raznimi občutki. Še-le skoraj sto let pozneje, namreč leta 1765, je papež Klemen XIII. dovolil posebno mašo na čast presv. Srcu Jezusovemu in posebne duhovne cerkvene molitve, toda ne za vso cerkev, ampak samo za one cerkve, ki bi za to milost posebej prosile.

Sredi osemnajstega stoletja je bila pobožnost že močno razširjena in zdelo se je, da si bo kmalu osvojila vse dežele in vse narode. Toda začelo se je divje preganjanje te pobožnosti; krivoverci in tudi zaslepljeni katoličani so jo zaničevali, zasmehovali in s pomočjo držav zabranjevali. Očetje iz družbe Jezusove so jo ustmeno in pismeno zagovarjali in branili; ali kaj, ker se je red na pritisk raznih vlad razdružil, in se s tem obramba od strani jezuitov znatno zmanjšala.

Še-le potem, ko so bili očetje jezuitje zopet pripuščeni, posebno za papeža Pija IX., se je pobožnost iznova poživila in se je kraljestvo božjega Srca Jezusovega zopet razširjevalo. Na prošnjo francoskih škofov so Pij IX. 1. 1856 praznik presv. Srca za celo cerkev zapovedali;

l. 1864 so Margareto Alacoque blaženo proglasili, kar je pobožnost presv. Srca močno pospešilo; l. 1875 pa, ob dvestoletnici glavnega razodenja Margareti danega, so Pij IX. dopustili, da so se posamezni ljudje temu sv. Srcu posvetili.

Vse to je pospeševalo pobožnost presvega Srca, toda slovesno se pa vendar le zastava presv. Srca, kot nova značilna zastava Njegovega kraljestva, ni še razvila. L. 1878 so papež Leon XIII. sedli na stol svetega Petra. Negovali so sicer to pobožnost in so l. 1889 praznik presvetega Srca povzdignili na praznik prvega reda; ali pri tem je ostalo do l. 1899. Pač je bilo tudi v teh 22. letih vladanje papeža Leona slavno, saj so v svojih okrožnicah razdrli premnogo zmot našega časa, pokazali nam resnico in pot rešitve, navduševali nas za molitev, posebno za molitev sv. rožnega venca. Pri teh mnogostranskih opravilih se je dozdevalo, da tudi oni še ne bodo izrekli one besede, s katero bi razvili zastavo presv. Srca kot novo zastavo kraljestva božjega, okoli katere naj bi se zbirali in zbrali vsi, ki se hočejo rešiti.

VII.

Zgodilo se je pa to vendarle in sicer 25. maja 1899 v okrožnici¹⁾, katero so papež Leon XIII. poslali katoliškemu svetu, ko so po dolgi in nevarni bolezni zopet ozdraveli.

Da je to preimenitna okrožnica, se vidi že iz besedi sv. Očeta v začetku, ko pravijo; „Danes... vpeljujemo in svetujemo prevzvišeno dejanje, od katerega pričakujemo ne brez vzroka izvrstne in sicer trajne plodove najprej za krščanstvo, potem za vso človeško družbo.“ Kmalu po teh besedah nadaljujejo: „Ze večkrat smo se potrudili, tako preskušeno pobožnost, kakor je češčenje presvetega Jezusovega Srca, vestno ohraniti in pojasniti po zgledu naših prednikov... sedaj pa zremo v duhu še poseben način te pobožnosti, s katerim naj bi se pravzaprav spopolnilo in na vrhunec povzdignilo vse češčenje presv. Srca Jezusovega.“

Kaj ne, vidi se, da sv. Oče nekaj novega, nekaj posebnega nameravajo. Želé namreč in hočejo, da se posvetimo vsi božjemu Srcu Jezusa, našega kralja in vladarja. Da se to vseobsežno češčenje in ta najvišja vdanost Jezusu Kristusu popolnoma spodobi, sveti Oče tudi dokažejo. Pišejo namreč:

„Ves človeški rod je v Kristusovi oblasti. Tisti namreč, ki je edinorojeni Sin Boga Očeta, ki ima isto bitnost ž njim, ki je „odsvit Njegove slave in podoba Njegovega bitja“¹⁾, mora imeti vse skupno z Očetom, torej tudi vrhovno oblast nad vsemi stvarmi. Zato pravi Sin božji sam o sebi po preroku: „Jaz pa sem od Njega kralj postavljen čez Sion, Njegovo sveto goro... Gospod mi je rekel: Moj Sin si Ti... zahtevaj in dal Ti bom narode v delež in pokrajine zemlje v Tvojo lastnino.“²⁾ S tem spoznava, da je prejel od Očeta vso oblast, ne le nad vesoljno cerkvijo, kar pomeni gora Sion, ampak tudi nad vsem svetom, kakor daleč segajo njegove meje...“

„Posebnega pomisleka vredno pa je to, kar je Jezus Kristus... sam s svojimi besedami rekel o svoji oblasti. Na vprašanje rimskega oblastnika: Tedaj si Ti kralj? je odgovoril takoj: Ti praviš, da sem jaz kralj.“³⁾ — Velikost te moči in neskončnost Njegovega kraljestva potrjujejo besede, katere je govoril apostolom: Dana mi je vsa oblast v nebesih in na zemlji.⁴⁾ Če ima Kristus vso oblast, sledi nujno, da je Njegovo vladarstvo najvišje, neodvisno, nobeni tuji volji podvrženo, vladarstvo, kateremu ni nič enakega ali podobnega... podložna mu morata biti nebo in zemlja.“

„Toda... Kristus ne vlada le s prirojeno pravico, kot edinorojeni Sin božji, ampak tudi pridobil si je to pravico. „Otel nas je namreč oblasti teme“⁵⁾ in je „dal sam sebe odkupnino za vse“⁶⁾. Torej so postali Njegovo v „last pridobljeno ljudstvo“⁷⁾ ne le katoličani in vsi, ki so veljavno krščeni, ampak vsi ljudje in vsak posamezen človek.“

¹⁾ Škofijski list l. 1899. str. 58. sq.

²⁾ Hebr. 1, 3. — ³⁾ Ps. 2. — ⁴⁾ Jan. 18, 37. — ⁵⁾ Mat. 28, 18. — ⁶⁾ Kol. 1, 13. — ⁷⁾ I. Tim. 2, 6. — ⁸⁾ I. Pet. 2, 9.

Tako sveti Oče o kraljevi oblasti in neomejenem lastništvu Gospoda Jezusa nad nami. To lastništvo in to oblast moramo pa mi priznati, priznati skupno in javno. Posvetimo se, pravijo sv. Oče, presvetemu Srcu Jezusovemu, ker s tem ravno priznamo in sprejmemo Njegovo neomejeno gospodstvo nad nami.

Mi smo sv. Očeta ubogali, in še se spominjate, kako slovesno smo se leta 1900 posvetili božjemu Srcu Jezusovemu in s tem očitno pred nebom in zemljo spoznali, da je Jezus Kristus naš vrhovni Gospod in kralj. Vsako prvo nedeljo v mesecu pa to posvetbo ponavljamo in s tem sebe v kraljestvu Jezusovem utrjujemo.

In kakošna je zastava tega kraljestva, okoli katere se zbiramo, na katero prisegamo? Čujte sv. Očeta, ki govori:

„Ko je cerkev v prvih časih zdihovala pod jarmom poganskih cesarjev, se je mlademu cesarju Konstantinu prikazal križ v višavi kot znamenje in močno poročstvo skorajšnje velike zmage. Danes pa se prikazuje našim očem drugo božje znamenje: presveto Srce Jezusovo s križem, blesteče med plameni v najsvetlejšem žaru. To znamenje bodi vse naše upanje, od Njega prosimo in pričakujemo rešenja.“

To so preznamenite besede, katere živo spominjajo na dejanje papeža Melhiada, ki je l. 312 razvil sveti križ kot zastavo kraljestva Jezusovega. Sveti oče Leon XIII., omenivši sveti križ kot znamenje zmage, slovesno priznajo in razglasé, da imamo sedaj novo znamenje zveličanja in vsega upanja, namreč presveto, ognja ljubezni žareče Srce Jezusovo. Pod to novo zastavo kraljestva Jezusovega se bodo bili zadnji boji, se bodo izvojskovale zadnje slavne zmage cerkve Jezusove nad peklom. „Dà, vladalo bo božje Srce Jezusovo“, je rada zatrjevala blažena Margareta, „vladalo bo, tako mi je On sam rekel; o to me napolnjuje s prisrčno radostjo, satan pa bo osramočen in premagan!“

VIII.

Zberimo se torej pod zastavo presvetega Srca Jezusovega in ostanimo ji zvesti, kot pravi podložniki najvišjega našega kralja, Gospoda Jezusa Kristusa. Pa kako bomo svojo zvesto in popolno podložnost spričevali?

Cesarjem in kraljem smo podložni, ako spolnjujemo njihovo voljo v vsem, v čemer nam morejo po pravici zapovedovati. Torej bomo tudi Gospodu Jezusu popolno svojo pokorščino in podložnost dokazali s tem, če si resno prizadevamo uravnati vse svoje življenje po Njegovi sveti volji. Spolnjevati moramo zapovedi božje, zapovedi cerkvene in dolžnosti svojega stanu, ker tako hoče Jezus Kristus, naš Bog, naš Zveličar in naš kralj. To je neizmerno važno za našo časnost in za našo večnost. Poslušajte!

Mi vsak dan molimo, delamo in trpimo; v tem je vse naše življenje. Ako molimo, delamo in trpimo po volji božji, ker Bog hoče, onda smo njegovi služabniki, priznamo, da smo od Njega odvisni, da je On naš Gospod; in On je obljubil tako službo in podložnost poplačati v večnosti, akoravno smo vse to že kot stvar božja samo po sebi Bogu storiti dolžni.

Na altarju v tabernakeljnu pa imamo Gospoda našega Jezusa Kristusa, po katerem hoče Bog nad nami vladati; in edino ona dela naša sprejme Bog, ki so storjena in Njemu darovana po Gospodu Jezusu Kristusu. Saj more samo Gospod Jezus Kristus, ker ni le pravi človek v času rojen iz Marije Device, ampak je tudi pravi Bog od vekomaj rojen iz Boga Očeta, Boga častiti, slaviti in mu podložnosti skazovati, kakor se Veličanstvu božjemu spodobi.

Ako hočemo torej Boga prav počastiti in Mu pristojno podložnost izkazati, moramo se združiti z Jezusom v presv. Rešnjem Telesu, združiti z Njegovim božjim Srcem, katero v presv. Rešnjem Telesu živi in Boga časti ne samo v Svojem, ampak v našem imenu, ako se ž njim združimo. Božje Srce Jezusovo

namreč v tabernakeljnu res živi, ni mrtvo, in živi edino zato, da pospešuje slavo božjo in naše zveličanje; nameni Njegovi so najbolj sveti, najbolj vzvišeni, najbolj po volji nebeskega Očeta, torej najbolj popolni, da, neskončno popolni in zaslužni, saj prihajajo iz božjega Srca.

Ravno tako neskončno popolna in zaslužna bo tudi naša molitev, naše delo in trpljenje, ako ga združimo z nameni božjega Srca Jezusovega na naših altarjih. In kako lahko se to zgodi! Reci samo: „O presveto Srce Jezusovo, svoje molitve, dela in trpljenja današnjega dneva darujem Tebi na tiste namene, katere imaš Ti na naših altarjih.“ Ako vsako jutro tako zdihnemo, dali smo vsem svojim delom največjo, dà, neskončno notranjo vrednost, in vse naše življenje spričuje podložnost Jezusu kralju in se vrši pod zastavo Srca Jezusovega kot pod zastavo kraljestva božjega na zemlji.

Še bolj popolno in Srcu Jezusovemu še bolj dopadljivo bo pa naše darovanje in naša podložnost, ako se združimo z Devico Marijo, Materjo Jezusovo. Sami smo kaj slabi, vsak dan Srce Jezusovo žalimo, pa si komaj upamo k Njemu. O pridružimo se Devici Mariji, ki je tudi naša mati, pribežališče grešnikov, in po njenih rokah darujmo božjemu Srcu Jezusovemu v tabernakeljnu svoje molitve, dela in trpljenja. Iz rok prečiste Device in matere Marije pa bo Gospod Jezus Kristus vse to kaj rad sprejel. Recimo torej vsako jutro pri jutranji molitvi: „O presveto Srce Jezusovo, po rokah prečiste Device Marije Ti darujem vse molitve, dela in trpljenja današnjega dneva na vse tiste namene, katere imaš Ti na naših altarjih.“

Presveto Srce Jezusovo pa mnogi žalijo. Nekateri ga kar naravnost tajé, premnogi so do Njega v tabernakeljnu hladni in mrzli, in koliko jih je, ki ga žalijo s smrtnimi grehi! Poglejmo le nepokorščino v družinah, pijanstvo, pretepe in ponočevanje pri mnogih nesrečnih naših mladeničih, nečiste misli, želje, besede, in grehe marsikje pri naši mladini, večkratna

sovraštva in kletve med sosedi in raznimi stanovi, vedna zaničevanja in zasramovanja cerkve, duhovnikov, redovnikov in poštenih katoličanov, nevarno prizadevanje liberalnih ljudi po časnikih, shodih in gostilnah Vas odvrniti od cerkve, odvrniti od spoštovanja do od Boga Vam danih namestnikov, odvrniti od prejemanja svetih zakramentov, od poslušanja besede božje! Ali ni vse to upor proti Bogu in proti Gospodu in kralju Jezusu Kristusu? Ali se s temi silnimi grehi to presveto Srce iznova ne krona s trnjevo krono, iznova ne pribija na križ, iznova surovo ne prebode? In to morebiti tudi v naših hišah, v naši fari, v naši cerkvi! Oh, ali je to podložnost, izkazovana Bogu in Gospodu našemu Jezusu Kristusu? Ali je to hvaležnost, katero smo mu dolžni, ker se je za nas v hlevčeku rodil, je za nas trpel bičanje, trnjevo krono in najsramotonejšo smrt na križu? Ali je to zvestoba pod zastavo božjega Srca Jezusovega, pod katero edino se moremo zveličati? Kaj bo, ko pride v oblakih neba kot kralj večnosti soditi žive in mrtve!

Kaj ne, kako smo zaslepljeni! To kličem vsem stanovom, posebno pa vam, krščanskim mladeničem! Zakaj se sramujete Gospoda svojega Jezusa Kristusa? Zakaj ne marate priti k tabernakeljnu, k mizi Gospodovi? Zakaj se premnogi bojite stopiti pod zastavo prečiste Device Marije, da bi se pod to zastavo vojskovali zoper silovite strasti svojega srca? Zakaj mnogi ne zapustite nesramnih, Bogu zoprnih in za vas nečastnih razvad: pijančevanja, ponočevanja, nesramnega petja, surovega vpitja, vasovanja, zapeljevanja, pretepa s pestmi, koli, da, celo z noži. O moj Bog, kako sramotite sebe, svoje družine, svoje fare in vse svoje slovensko ljudstvo, katero zavoljo vas po svetu grdé, da je surovo in razdivjano, pokazujoč na pretepe in poboje med vami!

Mladeniči, pogledjte vendar na svojega Boga, na svojega Jezusa, na svoje stariše, na svojo čast in srečo! Posebno vas, ki ste še mlajši, ki še niste pohujšani, ki ste še nedolžnega srca, prosim vas, nikar ne zahajajte v

slabe, nesramne, surove tovaršije starejših vaših drugov; odločite se od njih, pristopite pod zastavo Device Marije in po njej pod zastavo presvetega Srca Jezusovega, da odstranite vse one zastarane grdobije med mladeniči, pa živite lepo veselo, trezno, sramežljivo, krotko, pošteno, sebi v čast, pa tudi v čast vašim družinam, vaše fare in vsemu našemu slovenskemu ljudstvu!

O mladeniči, pri vsaki sveti maši se Vas posebno spominjam, in srce mi krvavi, ko čujem, kako so nekateri med Vami umazani in divji in nepoboljšljivi. Poslušajte moj glas, glas svojih duhovnih pastirjev in glas tužnih Vaših starišev!

Vsi pa, ki Gospoda Jezusa ljubimo, ki vsak dan iz srca molimo: „Pridi k nam Tvoje kraljestvo“, kaj hočemo storiti, gledajoč vso to nerazumljivo odpornost proti Bogu, proti Jezusu Kralju? Ali nas ne bo srce gnalo, da Mu mi po svojih močeh zadoščujemo za vsa razžaljenja, katera trpi, bivajoč med nami v presv. Rešnjem Telesu? Da ga odškodujemo? Pa kako?

Udeležujte se mnogoštevilno pobožnosti do presv. Srca Jezusovega (vsacega prvega petka) vsake prve nedelje v mesecu, prihajajte radi vsake nedelje na skupno poklonstvo in češčenje Gospoda Jezusa v tabernakeljnu, ki je ječa ljubezni, pristopajte pogosto k mizi Gospodovi, posebno Marijini sinovi in Marijine hčerke, in varujte se vsacega greha! Pa tudi molitve, dela in trpljenja svoja darujte

presv. Srcu Jezusovemu v spravo za vsa omenjena in še druga strašna razžaljenja, katera mora gledati in trpeti, bivajoč v zakramentu ljubezni.

Zato zgoraj omenjeno molitev še spolnim in Vas prosim, da jo tako-le molite: „O presveto Srce Jezusovo, po rokah prečiste Device Marije Ti darujem vse molitve, dela in trpljenja današnjega dneva, prvič v spravo za vsa razžaljenja, katera trpiš v sv. Rešnjem Telesu, in drugič na vse tiste namene, katere imaš Ti na naših altarjih.“

Prosim Vas, stariši, prosim Vas, mladeniči in dekleta, prosim Vas, otroci, pridodate to molitev jutranji svoji molitvi, da vse svoje življenje posvetite, da vsemu svojemu življenju daste neizrekljivo veliko vrednost za celo večnost, da ž njo pripoznate nad seboj Jezusa, kralja; ž njo stopite vsaki dan pod zastavo presv. Srca Jezusovega kot zvesti podložniki kraljestva božjega na zemlji!

Ako to storite, spolnujete svoj namen, zavoljo katerega ste ustvarjeni, namreč Vi Boga spoznavate, Vi ga ljubite in Vi mu služite. Dà, služite mu ravno tako, kakor Bog in Zveličar Vaš sam želi, razodevši nam za naše sedanje hude čase Svoje ljubezni polno Srce, in kakor živeti so nas sv. Oče Leon XIII. v preimenitni Svoji okrožnici slovesno pozvali. Tako naj se zgodi!

Blagoslov vsemogočnega Boga Očeta in Sina in sv. Duha naj pride nad Vas in naj ostane zmiraj nad Vami. Amen.

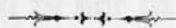
V Ljubljani v osmini praznika svetih treh Kraljev, 13. januarja 1902.

✠ Anton Bonaventura,
knezoškof.

4.

Postna postava

za ljubljansko škofijo v letu 1902.

Pooblaščen od svetega Očeta dné 8. julija 1899 morem za našo škofijo tudi za leto 1902 gledé posta mnoge polajšave od splošne cerkvene postave dopustiti. Vsi verniki naj pazijo na sledeče določbe:

I. *Dnevi strogega posta* t. j. dnevi, o katerih se ne sme meso jesti in je dovoljeno samo enkrat se nasititi:

1. Pepelnična sreda in zadnji trije dnevi velikega tedna.

2. Petki v štiridesetdanskem postu in v adventu.

3. Srede, petki in sobote v kvaternih tednih.

4. Vse od cerkve zapovedane vigilije, t. j. dnevi pred binkoštimi, pred praznikom svetega Petra in Pavla, vnebovzvetja Marijinega, vseh svetnikov, brezmadežnega spočetja in pred Božičem.

II. *Dnevi nekoliko polajšanega posta*, t. j. v katerih je dovoljeno le enkrat se nasititi, zraven pa dovoljeno opoldne jesti meso:

1. Vsi ostali dnevi štiridesetdanskega posta razen nedelj.

2. Srede v adventu.

III. *Dnevi same zdržnosti od mesa*, t. j. dnevi, v katerih je dopuščeno večkrat se nasititi, ni pa dovoljeno meso jesti:

Vsi ostali petki celega leta.

IV. *Na zgoraj (sub I. et III.) prepovedanih dnevih je vendar dovoljeno meso jesti:*

1. v vsej škofiji, kadar na prepovedan dan pride cerkveno zapovedan praznik.

2. V onih krajih, kjer se slovesno obhaja praznik cerkvenega patrona, ali pa je semenj.

3. nekaterim osebam in sicer:

vsak dan smejo meso jesti delavci v rudokopih in v tovarnah, sprevodniki po železnicah, popotniki, kadar morajo jesti v železniških gostilnah; vsi, ki so z družino in postrežniki zavoljo zdravja v kopelih; vsi, ki so po okolnostih primorani jesti v javnih gostilnah in oni, ki so od drugih odvisni, pa si ne morejo oskrbeti postnih jedi.

V. Vsaki dan je dovoljeno jedi zabeliti ne samo z maslom, ampak tudi z živalsko maščobo.

VI. Ob dnevih posta in ob nedeljah v štiridesetdanskem postu se pri istem obedu ne smejo jesti ribe in meso.

Kar se tiče večerje o dneh nekoliko polajšanega posta, prosim in želim, da se zvečer meso ne bi jedlo; vendar pa zavoljo dosedanje navade dopuščam nekoliko mesa tudi pri večerji vsem, razen duhovnikom svetnim in redovnim, bogoslovcem, alojznikom, redovnikom, redovnicam in vsem prebivalcem v njihovih zavodih.

Upam, da se Vas mnogo danih polajšav ne bo posluževalo; vse one pa, ki se jih bodo posluževali, opominjam, naj si pomanjkanje v postu nadomesté z drugimi dobrimi deli, n. pr. z molitvijo, ako izmolijo dotične dneve po petkrat „Oče naš“ in „Češčena si Marija“ na čast pet ran Jezusovih, ali pa z obilnejšo miloščino potrebnim siromakom.

V Ljubljeni 14. januarja 1902.

† Anton Bonaventura,

knezoškof.

Anton Bonaventura,

von Gottes und des Apostolischen Stuhles Gnaden Fürstbischöf von Saibach,

allen Gläubigen seiner Diöcese Frieden, Heil und Segen von unserem Herrn und Heilande Jesus Christus!

Als die Kirche in den ihrem Ursprunge nahen Zeiten unter dem Joche der Caesaren schmachtete, erschien einem jugendlichen Kaiser ein Kreuz in der Höhe als Vorzeichen und Bewirker des alsbald folgenden Sieges. — Heute bietet sich unseren Augen ein anderes glückverheißendes göttliches Zeichen: nämlich das hochheilige Herz Jesu, vom Kreuze überragt, zwischen Flammen im hellsten Glanze strahlend. Auf dieses sind alle Hoffnungen zu setzen, von ihm ist der Menschen Heil zu erbitten und zu erwarten. — Litt. Encycl. de 25. Maii 1899.

Als Betrachtungsgegenstand für die heilige Fastenzeit und für das ganze Jahr möchte ich Euch, geliebte im Herrn, einige Gedanken über das königliche Reich des hochheiligen Herzens Jesu vorlegen.

I.

In der Welt, wie auch in unserer Diöcese sind zwei Reiche im heftigen gegenseitigen Kampfe begriffen. Gemäß der göttlichen Vorsehung und ihrer Anordnungen sollte unser Herr Jesus Christus und sein Reich zur alleinigen Herrschaft gelangen; die Hölle hingegen widerstrebt der Herrschaft Jesu und bemüht sich alle Menschen in das Lager der aufständischen und in einem beständigen Aufreuhre gegen Gott sich befindenden Engel zu verleiten. Die treuen Anhänger Christi haben als Parole die herrlichen Worte des heiligen Paulus:¹⁾ „Er, nämlich Jesus Christus, soll über uns herrschen!“ Seine Gegner hingegen rufen mit den verblendeten Juden:²⁾ „Wir wollen nicht, daß dieser über uns herrsche!“

Der Endsieg bleibt gewiß auf Seite der treuen Anhänger Jesu, wie er es selbst andeutete mit den Worten:³⁾ „Vertrauet, ich habe die Welt überwunden!“ Jedoch im Verlaufe des Kampfes kommt es vor, daß das Heer Christi zu wanken scheint und

in Gefahr kommt besiegt zu werden; allein zur rechten Zeit bringt Gott seine Hilfe und verhilft zum Siege den Anhängern desjenigen, welcher „König der Könige und Herrscher der Herrschenden“ genannt wird.

II.

Wohl bekannt ist Euch der Entscheidungskampf zwischen Constantin und Maxentius im Jahre 312. Constantin stand mit einem kleinen Heere mitten im feindlichen Lande vor den Mauern Roms. Ihm gegenüber stand Maxentius mit seinem gewaltigen, weit überlegenen Heere. Der Kampf soll zwischen Christenthum und Heidenthum entscheiden. Constantin, mit ihm das Christenthum schien verloren; nur der Allmächtige kann noch helfen.

Und in der That: Am 17. October 312, am Vortage der Entscheidungsschlacht, erschien plötzlich zur Mittagszeit dem Kaiser Constantin und seinem Heere ein glänzendes Kreuz am Himmel mit der Umschrift: „In diesem Zeichen wirst du siegen.“ Der Kaiser erstaunt. Im Traume der darauf folgenden Nacht belehrt, läßt er ein schönes Heerbanner mit dem Kreuze an der Spitze anfertigen, läßt das Kreuz an seinen Helm, an sein Schild und an die Schilder der Soldaten anbringen. Alsdann gibt er das Zeichen zur Schlacht. Das feindliche Heer wird vollkommen geschlagen, der Gegenkaiser selbst ertrinkt in den Fluten des Tibers. An dem Standbilde, das ihm die Römer

¹⁾ I. Cor. 12, 25.: „Oportet illum regnare.“

²⁾ Luc. 19, 14.: „Nolumus hunc regnare super nos.“

³⁾ Joan. 16, 33.: „Confidite, ego vici mundum.“

aus Dankbarkeit widmeten, ließ er sich mit einem großen Kreuze in der Hand darstellen und unter demselben folgende denkwürdige Inschrift anbringen: „Durch dieses heilbringende Zeichen habe ich Euer Stadt vom Joche der Tyrannen befreit und habe den Senat sowohl als das Volk zur alten Herrlichkeit erhoben.“

Das Kreuz hat gesiegt. Von nun an war bis zum 17. Jahrhunderte das Kreuz jenes Banner, um welches sich die Streiter Christi scharten, jenes Banner, das als Zeichen der Herrschaft Christi, als Zeichen seines Gottesreiches auf Erden angesehen wurde. Deshalb wurde es hoch verehrt, und durfte zur Ausführung der Todesstrafe nicht mehr gebraucht werden. Die Kirche ordnete seine Verehrung; in der Kirche und zu Hause nahm es den ersten Platz ein.

Unter dem Banner des Kreuzes hat im Laufe der Zeit das Reich Christi auf Erden großartige Siege errungen, herrliche Triumphe gefeiert. Unter der Fahne des Kreuzes breitete sich das Reich Gottes durch Aufnahme und Civilisation so vieler wilden Völker immer weiter aus und erstarkte auch innerlich durch den vollkommenen Sieg über die Leidenschaften des Herzens, denn im Schatten des Kreuzesbanners blühten früher ungekannte und ungeahnte Tugenden auf: die Liebe zur freiwilligen Armut, zur jungfräulichen Keuschheit, zum heldenmüthigen Gehorsam, wodurch so großartiges auf allen Gebieten der Kunst und Wissenschaft geleistet werden konnte.

Das Reich des Bösen ward zurückgedrängt; allein der Höllenfürst ruhte nicht und strengte sich an, die glorreiche Fahne des Kreuzes wenn nicht vollkommen zu entfernen, doch verächtlich zu machen. Im 7. Jahrhunderte beschwor er den Bildersturm herauf; Bilder, namentlich die hl. Kreuze, wurden entfernt, zerbrochen, verbrannt. Doch den Endsieg trug Satan nicht davon. Einen größeren Erfolg erzielte er erst zur Zeit des Luterthums und des Janfenismus. Sogar Katholiken fiengen an sich des Kreuzes zu schämen und begannen dasselbe von öffentlichen Gebäuden, von Standarten, aus Häusern zu entfernen; nur in Kirchen blieb es noch zurück.

Was wird im Angesichte einer solchen Undankbarkeit, Feigheit und Verhöhnung der geschmähte Erlöser thun? Wird er über die Völker die verdiente

Züchtigung ergehen lassen? Ach nein! Weil das blutige Kreuz die Völker abschreckte, griff er zu einem anderen Mittel, um die Menschheit an sich heranzuziehen und vom Verderben zu bewahren: er offenbarte der Menschheit seine Liebe durch Offenbarung seines liebesflamenden und aus Liebe leidenden heiligsten Herzens.

III.

Diese Offenbarung ward in der zweiten Hälfte des 17. Jahrhundertes der seligen Margaretha Macoque, einer Klosterfrau aus dem Orden von der Heimsuchung Mariens, zu Theil.

Jedoch die durch die selige Margaretha Macoque einzuführende Herz-Jesu Andacht kam nicht unvorbereitet; eigentlich ist sie so alt, wie das Christenthum: am Calvarienberge, wo das göttliche Herz Jesu mit einer Lanze durchstoßen worden ist, nimmt sie ihren Anfang. Zu allen Zeiten gab es auserlesene Seelen, welche mit ihren Betrachtungen gerne in der Herz-Jesu Wunde verweilten. Die Anzahl der Verehrer und Verehrerinnen nahm um so mehr zu, je näher das so entscheidende 17. Jahrhundert heranrückte. Wie herrlich sind diesbezüglich die Aeußerungen der heiligen Mechthildis und Gertrudis, wie großartig diesbezügliche Bemühungen des P. Eudes und des heiligen Franz v. Sales! Letzterer gründete sogar einen Frauen-Orden, von der Heimsuchung der seligsten Jungfrau Maria genannt, dem die Herz-Jesu Verehrung als besondere Aufgabe und Uebung vorgeschrieben wurde. Er ahnte nicht, wozu der liebe Heiland diesen Orden bestimmt; denn durch ein Mietglied, die selige Margaretha Macoque, ward er zum Ausgangspunkt der Herz-Jesu-Andacht für die ganze christliche Welt.

So war zur Einführung der Herz-Jesu-Andacht alles vorbereitet. Es fehlte nur noch ein Organ, um die Völker in ein tieferes Verständnis derselben einzuführen und die Andacht zu einer allgemeinen, öffentlichen zu erheben. Da, in diesem Momente griff der Heiland persönlich ein und wählte, wie die Vorsehung Gottes es immer zu thun pflegt, nicht einen heiligen Franz v. Sales, nicht einen heiligen Vincenz von Paula, sondern eine arme Klosterfrau, welcher er den weltumfassenden Auftrag gab, sie solle die Herz Jesu-Andacht und zwar im Sinne seiner persönlichen Belehrungen in der ganzen Welt einführen. Die einfache Klosterfrau erschrak darüber und äußerte ihre Be-

denken. Allein der Heiland munterte sie auf und versprach ihr seine Hilfe.

Zugleich deutete er ihr an, daß der Herrschaft seines liebeentzündeten Herzens große Hindernisse in den Weg gestellt werden, daß sie sich dennoch ausbreiten und alle Völker umfassen werde, ja, daß diese Andacht als der letzte Versuch zur Rettung der verblendeten Menschheit gelten solle. Die Selige ging an die Arbeit in der festesten Ueberzeugung, das göttliche Herz Jesu werde zur Herrschaft gelangen, denn direct aus dem Munde des Heilandes ward ihr diese Zusicherung zu Theil.

IV.

Die Vorhersagung des Heilandes über die Hindernisse sowohl, als auch über den Triumph des Herz-Jesu-Reiches gieng genau in Erfüllung. O wie viel hatte die selige Margaretha von ihren eigenen Mitschwestern zu erdulden und mit wie viel Bosheit und Haß erhoben sich gegen diese Andacht die verschiedenartigsten Gesellschaften und Menschenklassen, den Clerus einiger Orte nicht ausgeschlossen.

Trotz dieses allseitigen Sturmes konnte ein stetiges Ausbreiten des Herz-Jesu-Reiches constatirt werden. Im Jahre 1743 konnte P. Galliset, einer der ersten und gewandtesten Vertheidiger der Herz-Jesu-Andacht, über 700 Herz-Jesu-Bruderschaften aufzählen und aus Urkunden die weite Verbreitung der Herz-Jesu-Andacht in und außer Europa nachweisen; er konnte von Bittgesuchen erzählen, welche der König von Spanien, Philipp V., der König von Polen, die Bischöfe von Marseille, Krakau und mehrere aus Spanien an den heiligen Stuhl richteten um Gewährung des Festes zu Ehren des Herzens Jesu.

Zur vollen Entfaltung bedurfte diese Andacht die Weihe und den Segen der Mutter aller Kirchen, die Bestätigung Roms. Rom gieng, wie immer, so auch in dieser Angelegenheit sehr bedächtig zu Werke und bis zum Jahre 1765 wollte es den vielen, ja beinahe unzähligen Bitten um ein eigenes Fest und Officium zu Ehren des göttlichen Herzens Jesu nicht gewähren. Desungeachtet waren die Bitten sowie der Aufschub ihrer Gewährung für die endliche Förderung des Gewünschten nicht nur nicht verloren, sondern im Gegentheil sehr nützlich geworden. Denn während die hierauf bezüglichen Verhandlungen das Wesen der

Andacht und ihren großen Einfluß auf das religiöse Leben immer klarer darlegten, gab der Aufschub Zeit und Gelegenheit, daß die Andacht unter den Augen der Kirche immer mehr im Volke Wurzel fassen konnte.

Im Jahre 1765 wurde namentlich auf ein sehr gut motiviertes Ansuchen der polnischen Bischöfe hin in Rom für die Herz-Jesu Andacht eine eigene Messe und Officium bewilliget, jedoch nur den Bittstellern. Dadurch ist das heiße Verlangen der Verehrer des Herzens Jesu in Erfüllung gegangen. Rom hat die Andacht in die kirchliche Liturgie aufgenommen und in dem Decrete, sowie im Officium und in der Messe die authentische Bestimmung der Andacht abgegeben. Von da an war der Bestand der Andacht gesichert; jetzt konnte sie ihre Gnadenfülle entfalten und ihren Lauf durch die katholische Welt fortsetzen.

Jedoch ein neuer Sturm erhob sich gegen dieselbe nach Aufhebung des Jesuitenordens; sie ward von den Jansenisten, von den Männern der französischen Revolution, von den Josefiniten und anderen Gegnern aufs heftigste bekämpft: allein aus allen diesen Stürmen gieng sie siegreich hervor und erreichte ihren Höhepunkt im Jahre 1899.

V.

Zunächst ist durch den heiligen Vater Pius IX. im Jahre 1856 der Befehl ertheilt worden, daß fortan in der ganzen Kirche alljährlich am Freitag nach der Frohnleichnamsoctav das Herz-Jesu-Fest begangen werden solle, um den Gläubigen neue Antriebe zur Liebe und Gegenliebe des verwundeten Herzens desjenigen zu verleihen, der uns geliebt und in seinem Blute von unseren Sünden gereinigt hat. Dadurch ward dem Wunsche und Auftrage des Herrn an die selige Margaretha Macoque Genüge gethan. Das Fest und die Andacht zum Herzen Jesu ist aus einer Privat-Andacht eine öffentliche, eine kirchliche, eine allgemeine geworden. Allein den Höhepunkt erreichte die Herz-Jesu-Andacht erst unter dem gegenwärtig regierenden Papste Leo XIII., welcher gleich beim Beginne seines Pontificates im Jahre 1878 das Herz-Jesu-Fest zum Feste erster Classe erhoben hatte.

Den entscheidendsten Schritt machte jedoch Seine Heiligkeit erst durch die Encyclica vom 25. Mai 1899¹⁾,

¹⁾ Dioecesanblatt 1899, pag. 61 sqq.

welche er nach Genesung aus einer sehr gefährlichen Krankheit erlassen hat.

Schon aus der Einleitung des Schreibens kann die hohe Bedeutung, welche der heilige Vater selbst demselben beigelegt, entnommen werden. Er schreibt nämlich: „Heute . . . veranlassen und bestimmen Wir eine Handlung vom erhabenen Character, von welcher Wir . . . nicht ohne Grund ausgezeichnete und zwar dauernde Früchte zunächst für die Christenheit, sodann für die ganze menschliche Gesellschaft erwarten. Schon mehrmals waren wir bemüht, die so erprobte Form der Gottesverehrung, die im Cultus des hochheiligen Herzens Jesu besteht, gewissenhaft aufrecht zu erhalten und immer mehr ins Licht zu setzen . . . nun aber schwebt uns eine noch mehr in die Augen fallende Huldigung vor, die gleichsam die Vollendung und vollkommene Ausgestaltung aller Ehrenbezeugungen sein soll, welche man dem hochheiligen Herzen Jesu zu erweisen pflegt und Wir hegen das Vertrauen, daß dieselbe dem Erlöser Jesus Christus sehr genehm sein werde.“

Nicht wahr, der heilige Vater hat etwas ganz besonderes vor: nämlich die Weihe der ganzen Menschheit an das göttliche Herz Jesu und die Proclamierung der Herrschaft Jesu in seinem Reiche unter dem Herz-Jesu-Banner, das an die Stelle der Kreuzesfahne treten soll. Dieses Recht des hochheiligsten Herzens Jesu zur obersten und uneingeschränkten Herrschaft über die ganze Menschheit begründet dann der heilige Vater in derselben Encyclica. Er schreibt nämlich:

„Dieser umfassendste und höchste Erweis von Huldigung und Ergebung gebührt Jesu Christo durchaus, weil er der oberste Herrscher und Herr ist. Seine Herrschaft erstreckt sich nicht nur auf die katholischen Völker . . ., sondern umfaßt auch alle, die des christlichen Glaubens entbehren, so daß mit voller Wahrheit die Gesamtheit des Menschengeschlechtes in der Gewalt Jesu Christi ist.“

„Denn derjenige, welcher der Eingeborne des Vaters ist und dieselbe Wesenheit mit ihm hat . . ., muß alles mit dem Vater gemeinsam haben, demnach auch die Herrschaft über alle Dinge. Darum spricht der Sohn Gottes selbst von sich beim Propheten: „Ich aber bin gesetzt zum Könige über Sion, meinen heiligen Berg . . . Der Herr sprach zu mir: Mein

Sohn bist Du . . . Verlange von mir und ich will Dir die Völker zum Erbtheil geben und die Grenzen der Erde als Deinen Besitz.“ Hiemit erklärt er von Gott Gewalt empfangen zu haben sowohl über die ganze Kirche, die unter dem Berge Sion zu verstehen ist, wie über den übrigen Erdbreis, soweit dessen Grenzen reichen. Auf welcher Grundlage aber diese höchste Gewalt beruht, lehren zur Genüge die Worte: „Mein Sohn bist Du.“ Denn eben dadurch, daß er des Königs Sohn ist, ist er der Erbe der gesammten Gewalt.

„Doch das ist nicht alles“, fährt der heilige Vater fort. „Christus herrscht nicht nur vermöge angeborenen Rechtes, sondern auch nach erworbenem Rechte. Denn er hat uns „der Gewalt der Finsternis“ entrißen und hat „sich selbst als Lösegeld für alle dahin gegeben“. Es sind also sein „erworbenes Volk“ geworden nicht allein die Katholiken und Alle, welche die christliche Taufe gültig empfangen haben, sondern alle Menschen und jeder einzelne Mensch.“

Dadurch beweist der heilige Vater das Recht der vollkommenen Königsherrschaft des göttlichen Herzens Jesu über uns und über das ganze Menschengeschlecht. Alsdann fordert und muntert er uns auf, diese Herrschaft auch thatsächlich anzuerkennen, durch einen äußeren Act öffentlich zu bezeugen. Wodurch soll diese Anerkennung und Huldigung geschehen? Durch die Weihe an das göttliche Herz Jesu.

Gehorsam dem heiligen Vater haben wir im Jahre 1899 die Weihe an das göttliche und königliche Herz Jesu auch vollzogen und werden nicht müde, dieselbe monatlich am ersten Monatssonntage zu wiederholen.

Durch diese Encyclica und durch unsere feierliche Weihe an das Herz Jesu ist das königliche Reich des Herzens Jesu von der höchsten irdischen Majestät öffentlich proclamirt und von uns allen öffentlich anerkannt worden, wie es unsere erste, heiligste, höchste Pflicht und Schuldigkeit ist.

Und das Banner dieses Reiches, der äußere Ausdruck der Herrschaft unseres himmlischen Königes, das Feldzeichen, um das wir uns im Kampfe für unsere höchsten Güter scharen sollen? Der heilige Vater hat es genau angegeben. Höret nur!

„Als die Kirche, so schreibt der heilige Vater, in den ihrem Ursprunge nahen Zeiten unter dem

Joche der Caesaren schmachtete, erschien einem jugendlichen Kaiser ein Kreuz in der Höhe als Vorzeichen und Bewirker des alsbald erfolgenden Sieges. Heute bietet sich unseren Augen ein anderes glückverheißendes göttliches Zeichen: nämlich das hochheilige Herz Jesu, vom Kreuze überragt, zwischen Flammen im hellsten Glanze strahlend. Auf dieses sind alle Hoffnungen zu setzen, von ihm ist der Menschen Heil zu erbitten und zu erwarten."

Dies sind gar merkwürdige und bedeutame Worte, welche lebendig an jene erinnern, mit denen im Jahre 312 Papst Melchiades das heilige Kreuz als Banner des Reiches Christi entfaltet hat. Der heilige Vater Leo XIII. erinnert an diese Begebenheit und verkündet laut und feierlich, daß sich jetzt ein anderes glückverheißendes, göttliches Zeichen vor unseren Augen dargeboten hat, ein neues Zeichen, auf welches alle Hoffnung gesetzt, von welchem das Heil aller Menschen erwartet werden kann und muß, nämlich das hochheilige Herz Jesu, unseres Herrn und Königes. Unter diesem Banner werden in den letzten Welttagen die letzten Schlachten zwischen dem Reiche Christi und dem Reiche Satans geliefert und werden mit einer gänzlichen Niederlage der Hölle beendet werden. Deshalb rufen wir mit der seligen Margaretha Mlacoque: „Das göttliche Herz Jesu wird herrschen, der Satan hingegen beschämt und besiegt werden!“

VI.

Wollen wir nun nicht auch recht entschieden dem Reiche Gottes auf Erden, dem Reiche des göttlichen Herzens Jesu angehören? Uns unter Seinem Banner schaaren und in allen Stürmen bei demselben ausharren? Wie sollen und können wir diese unsere Zugehörigkeit zum Reiche Jesu thatsächlich kund thun? Für heute will ich nur auf folgende Uebungen aufmerksam machen:

1. Huldigen wir recht oft dem göttlichen Herzen Jesu. O, der Heiland mit Seinem Herzen ist ja nicht ferne von uns: er ist ja persönlich gegenwärtig im Tabernakel und verlangt sogar in unserem Herzen Seinen Thron aufzuschlagen. So kommen wir recht oft zum Tabernakel, werfen wir uns im lebendigen Glauben vor demselben auf unsere Kniee nieder und beten wir den dort geheimnisvoll gegenwärtigen König

und Herrn an, betheiligen wir uns ja gewiß an der Sühnandacht am ersten Sonntag jeden Monats und kommen wir ja öfters zum Tische des Herrn. Durch diese Uebungen bezeugen wir vor Himmel und Erde unseren Glauben an das größte aller Geheimnisse und unsere vollkommene Unterwerfung unter die süße Herrschaft des göttlichen Herzens Jesu. O wie angenehm sind diesem königlichen Herzen all die Anbetungen, die in unseren Kirchen eingeführt sind, wie angenehm namentlich die in Laibach stattfindenden nächtlichen Anbetungen des Herrn, wodurch diesem zartliebenden Herzen für die schauerlichen in den Finsternissen der Nacht begangenen Sünden Sühne geleistet wird, wie angenehm die Sühnung und Abbitte jeden ersten Freitag, resp. jeden ersten Sonntag, wie angenehm die an Häufigkeit immer mehr und mehr zunehmenden heiligen Communionen von Seite der Frauen, und theilweise auch von Seite der Männerwelt.

Allein die äußeren Huldigungen sollen nur ein aufrichtiges Zeichen unserer inneren Hingabe an das königliche Herz Jesu sein. Unser Herr und König verlangt ganz besonders unser Herz, das ist die vollkommene Hingabe unseres Willens. Wie könnten wir diesem Wunsche unseres göttlichen Königes, dieser höchsten Pflicht unsererseits nachkommen?

Gott will, daß wir ihn täglich anbeten, daß wir unsere Pflichten erfüllen und daß wir die mit unserem Berufe und überhaupt mit unserem Leben verbundenen Leiden und Kreuze geduldig ertragen. Lasset uns also beten, in unserem Berufe arbeiten und unsere täglichen Leiden tragen, weil es so der heiligste und höchste Wille Gottes, unseres Herrn und Erlösers ist.

Unser Herr Jesus Christus ist im allerheiligsten Altarsacramente persönlich gegenwärtig; da huldigt er als Mensch in seinem und in unserem Namen der göttlichen Majestät. O wie vollkommen werden wohl seine Gebete, seine Arbeiten, seine Leiden sein! Würde es nicht auch uns zum größten Vortheile gereichen, wenn wir auch unseren Gebeten, Arbeiten und Leiden eben dieselbe Vollkommenheit, somit auch eben dieselbe höchste Verdienstlichkeit für Zeit und Ewigkeit verleihen könnten? Und wie leicht können wir diesem unseren Wunsche entsprechen! Vereinigen wir nur täglich unsere Gebete, Arbeiten und Leiden mit dem göttlichen Herzen Jesu und opfern wir dieselben auf

alle jene Absichten und Meinungen Gott dem Herrn auf, auf welche das hochheilige Herz Jesu selbst sich im allerheiligsten Sacramente Gott aufopfert. Beten wir deshalb beim Morgengebete: „O heiligstes Herz Jesu, meine heutigen Gebete, Arbeiten und Leiden opfere ich Dir auf, und zwar auf alle jene Meinungen, auf welche Du Dich auf unseren Altären aufopferst.“

Wenn wir an Jesu Gegenwart im allerheiligsten Sacramente recht lebendig glauben, werden wir noch eine andere Pflicht recht gerne erfüllen. Der Heiland beklagte sich oft über die Kälte, Gleichgiltigkeit und Undankbarkeit, womit Ihm die Menschen seine Liebe vergelten und verlangt Sühne dafür. Werden wir diesem seinem sehr gerechtfertigten Wunsche nicht willig nachkommen? Aber wie? Opfern wir unsere Gebete, Arbeiten und Leiden dem hochheiligsten Herzen Jesu zur Sühne auf; deshalb könnten wir das oben angeführte Gebet folgendermaßen vervollständigen: „O heiligstes Herz Jesu, meine heutigen Gebete, Arbeiten und Leiden opfere ich Dir auf, erstens zur Sühne für die im allerheiligsten Sacramente Dir zugefügten Beleidigungen, und zweitens auf alle jene Meinungen, auf welche Du Dich auf unseren Altären aufopferst.“

Durch diese Opferung wäre zwar schon eine vollkommene Huldigung dargebracht dem königlichen Herzen Jesu; jedoch einen Schritt könnten wir noch weiter gehen. Ergreift nicht eine gewisse Furcht unser Herz, wenn wir dem Heilande nahen, da wir uns unserer Sündhaftigkeit bewußt sind? O so gehen wir zu-örderst zur seligsten Jungfrau Maria, welche Mutter des Heilandes und auch Mutter der Sünder ist. —

Opfern wir unser ganzes Leben dem königlichen Herzen Jesu durch die Hände Mariens auf, dann wird dasselbe unser Opfer nicht verschmähen, dann wird es unsere Huldigung in Gnaden aufnehmen. Deshalb erweitern wir das schon genannte Gebet folgendermaßen: „O heiligstes Herz Jesu, durch die Hände Mariens opfere ich Dir die Gebete, Arbeiten und Leiden des heutigen Tages auf, erstens zur Sühnung für die im Altarsacramente Dir zugefügten Beleidigungen, und zweitens auf alle jene Meinungen, auf welche Du Dich auf unseren Altären dem himmlischen Vater aufopferst.“

Fügen wir diese Aufopferung unserem Morgengebete bei, der ganze Tag wird dadurch geheiligt, ja, der ganze Tag wird dadurch eine vollkommene Hingabe an das heiligste Herz Jesu, eine vollkommene Huldigung unserem Herrn und Könige ausmachen. Durch dieses Gebet werden wir täglich unter das Banner des göttlichen Herzens Jesu eilen, unter diesem Banner die Lebenskämpfe auskämpfen und als treue Unterthanen im Reiche Gottes befunden werden; ja unser ganzes Leben wäre ein Ausdruck des Kriegsrufes: Er, nämlich Christus, mit seinem heiligsten Herzen, soll über uns herrschen! Dadurch würden wir sowohl dem Wunsche des hochheiligen Herzens Jesu, als auch der Aufforderung seines Statthalters auf Erden nachkommen, was uns zu einem glückseligen Tode und zu einer glückseligen Ewigkeit führen wird. So sei es! Amen.

Der Segen des allmächtigen Gottes des Vaters, des Sohnes und des heiligen Geistes komme über Euch und bleibe bei Euch in Ewigkeit. Amen.

Lai bach, den 14. Jänner 1902.

† Antonius Bonaventura,

Fürstbischof.

Fastenmandat

für die Laibacher Diöcese im Jahre 1902.

Infolge Genehmigung des Apostolischen Stuhles ddo. 8. Juli 1899 kann ich für die Laibacher Diöcese mehrere Nachsichten vom allgemeinen kirchlichen Fastengebote auch für das Jahr 1902 zugestehen.

Es haben demnach die Gläubigen der Laibacher Diöcese in Betreff dieses Kirchengebotes in diesem Jahre Nachstehendes zu beobachten:

I. Eigentliche strenge Fasttage d. h. Tage, an denen der Genuss von Fleischspeisen verboten und nur einmalige Sättigung erlaubt ist, sind folgende:

1. Der Aschermittwoch und die drei letzten Tage der Charwoche.

2. Die Freitage der vierzigtägigen Fasten- und Adventzeit.

3. Die Mittwoch, Freitage und Samstag der Quatemberzeiten.

4. Die Vorabende vor Pfingsten, Petri und Pauli, Mariä-Himmelfahrt, Allerheiligen, Unbefleckte Empfängnis Mariä und Weihnachten.

II. Fasttage mit einigen Nachsichten d. h. Tage, an denen zwar nur einmalige Sättigung, doch zu Mittag der Genuss von Fleischspeisen erlaubt ist:

1. Alle übrigen Tage der vierzigtägigen Fastenzeit, ausgenommen die Sonntage.

2. Die Mittwoch der Adventzeit.

III. Abstinenztage d. h. Tage, an denen der Genuss von Fleischspeisen verboten, die mehrmalige Sättigung jedoch erlaubt ist:

Alle übrigen Freitage des Jahres.

IV. An den oben (I. und III.) genannten Fasttagen ist jedoch der Fleischgenuss erlaubt:

1. Für die ganze Diöcese, so oft ein gebotener kirchlicher Feiertag auf einen der früher genannten Abstinenztage fällt.

2. Für einzelne Orte, wenn das Fest des Kirchenpatrons feierlich begangen und so oft daselbst ein Jahrmarkt abgehalten wird. (Viele Pfarren be-

stehen aus mehreren von einander entfernten Orten: da gilt die Dispense nicht für die ganze Pfarre, sondern nur für jene Orte, an denen des Marktes wegen das Zusammenströmen von Menschen stattfindet.)

3. Für einzelne Personen:

Der Genuss von Fleischspeisen ist erlaubt an allen Tagen des Jahres den Arbeitern in den Bergwerken und Fabriken, den Eisenbahn-Conducteuren, den Reisenden, die auf den Bahnstationen speisen müssen; denjenigen, welche sich zur Herstellung der Gesundheit in Bädern aufhalten, mit ihren Angehörigen und ihrer Dienerschaft; denjenigen, welche in Gasthäusern ihre Kost nehmen müssen und welche von anderen abhängig sich Fastenspeisen nicht verschaffen können.

V. An allen Fast- und Abstinenztagen ist nicht nur der Gebrauch von Schmalz, sondern auch von Thierfett zur Bereitung von Fastenspeisen erlaubt.

VI. An Fasttagen sowie an Sonntagen während der vierzigtägigen Fastenzeit ist der Genuss von Fisch- und Fleischspeisen bei einer und derselben Mahlzeit nicht erlaubt.

Was das Nachtmahl der zum Theile dispensierten Fasttage anbelangt, so bitte und wünsche ich, daß man beim selben Fleisch nicht genieße, doch gestatte ich der bisherigen Gewohnheit gemäß den Genuss von Fleischspeisen beim Nachtessen; ausgenommen sind die Priester, die Theologen, die Böglinge des Collegium Moxianum, die Ordensleute und alle Bewohner ihrer Institute.

Ich hoffe, daß sich viele der gewährten Nachsichten nicht bedienen werden; alle diejenigen aber, die das thun, ermahne ich zum Ersatz dafür gute Werke zu verrichten, z. B. fünfmal das „Vater Unser“ und „Gegrüßest seißt du Maria“ den fünf Wunden Christi zu Ehren zu beten oder den Armen ein reichlicheres Almosen zu spenden.

† Antonius Bonaventura,

Bischof.

Petindvajsetletnica sv. Očeta papeža Leona XIII.

Letos upamo v katoliški cerkvi prav veliko veselje dočakati. Le še nekoliko dni in sv. Oče papež Leo XIII. začnejo že petindvajseto leto svojega slavnega vladanja kot namestnik Jezusov na zemlji.

Izvoljeni so bili za papeža 20. februarja leta 1878, kronani pa 3. marca istega leta. Ker so bili tedaj že 68 let stari in telesno slabi, so se branili izvolitve meneč, da ne bodo več dolgo živeli in bo zopet treba voliti novega vrhovnega poglavarja katoliški cerkvi. Ali glejte previdnosti Božje! Akoravno so slabotnega telesa, ter imajo mnogo delati in trpeti, nam jih je Bog ohranil do danes zdrave in krepke. Le enkrat, namreč pred štirimi leti so nevarno oboleli. O, kako so katoličani zanje molili! Nekateri so Bogu za sv. Očeta ponudili svoje življenje, naj bi le sv. Oče zopet ozdraveli. Bog je molitve uslišal. Zopet so zdravi in čudno gibčnega telesa in duha, akoravno bodo 3. marca dopolnili 92 let življenja.

Zato je pa naše veselje toliko večje. Ves katoliški svet, posebno pa Rim se pripravlja, da kar se dá sijajno proslavi petindvajsetletnico sv. Očeta. Tudi mi Slovenci ne smemo zaostati. Ali niso papež naš duhovni Oče, mi pa njihovi duhovni otroci? In kaj pravi četrta zapoved Božja? Spoštuj očeta in mater, da boš dolgo živel in ti bo dobro na zemlji! — Hočete li torej dolgo živeti kot Slovenci? dolgo živeti kot katoliški Slovenci? O kaj bi nam koristilo za večnost, ko bi bili samo dobri Slovenci, ne bi pa bili katoliški Slovenci! Kot Slovenci moremo imeti zdravja, bogastva, slave, toda če nismo katoliški, nimamo resnice, ampak blodimo v zmoti, ne spoznamo glavne naloge in glavnega namena svojega življenja, ne spoznamo večnosti, v katero gotovo pridemo! Ali bi ne bilo to največja nesreča, ki bi nas zadeti mogla?

Toda, ko ne bi spoštovali duhovnega svojega Očeta, rimskega papeža, tudi na zemlji nam ne bi moglo biti dobro, saj si ne bi aslužili blagoslova, ampak zaslužili bi si pro-

kletstvo četrte zapovedi Božje; pešalo bi nam in opešalo ne samo versko življenje, oh tudi Slovenci bi pešali in opešali, ker beseda Božja ne ostane nikoli brezuspešna, ampak Bog izpolni vse, kar obljubi in izpolni tudi vse, kar zažuga.

Ako hočemo torej ostati katoličani in Slovenci, hajdi na noge in v spoštovanju svojega Očeta nikar ne zaostanimo za drugimi katoliškimi narodi. Kaj naj torej storimo ob petindvajsetletnici sv. Očeta, da svojo srčno ljubezen, svoje globoko spoštovanje, svojo neomahljivo vdanost in svojo popolno pokorščino pred vsem svetom, pred nebom in pred zemljo dokažemo?

Ko smo bili vlani v novembru na Dunaju zbrani vsi avstrijski škofje, smo ustrezajoč želji vnetih rimskih katoličanov sklenili praznovati presrečen dogodek celo leto od 20. febr. 1902 do 20. febr. 1903 in sicer na način, kakor ga v soglasju z vsem katoliškim svetom vsak škof za svojo škofijo določi.

V smislu želja in nasvetov ljubljanskih duhovnikov zbranih na mesečnem shodu dne 13. januarija določim nastopno:

1. V sredo zvečer 19. februarja naj se po Marijinem zvonjenju pol ure slovesno zvoni, da se župljanom naznani začetek srečne petindvajsetletnice,

2. V četrtek 20. februarja naj bo zjutraj sv. maša coram Sanctissimo, po sv. maši naj se zapoje „Te Deum laudamus“.

3. Ker brez molitve ničesar ne dosežemo, zato molimo skozi celo leto petindvajsetletnice za sv. Očeta nastopno cerkveno molitev: „Molimo za našega papeža Leona XIII. Ohrani ga, o Gospod, oživljaj in osreči ga na zemlji in ne daj ga v roke njegovih sovražnikov.“ Oče naš. Češčena Marija. (Odpustkov 300 dni enkrat na dan; popolni odpustek enkrat v mesecu vsem, ki to molitev opravljajo vsakega dne celega meseca.) — Ta molitev naj se opravi na prižnici po vsakem cerkvenem govoru. Vernikom naj se priporoči, da jo molijo vsakega dne pri večerni molitvi.

3. Na praznik svetega Joahima v nedeljo 17. avgusta naj bo slovesna sv. maša, govor o sv. Očetu in darovanje kot poseben dar sv. Očetu za petindvajsetletnico; naj vsakdo daruje vsaj dva tri vinarje, da mi Slovenci ne zaostanemo za drugimi narodi.

4. Vsi tretjeredniki se pozivljajo na poseben prispevek za lateransko baziliko v Rimu, katera je stolna cerkev sv. Očeta in mati vseh cerkvâ katoliškega sveta. Potrebuje namreč še posebnih popravkov na stropu, za te naj bi darovali tretjeredniki, ki ljubijo lepoto hiše Gospodove in ker je ravno to cerkev papež Inocencij III. v prikazni videl, kako jo podpira siromašni sv. Frančišek, da se ne poruši.

5. Želi se, naj bi vsak duhovnik vsaj eno sv. mašo daroval za sv. Očeta.

6. V Ljubljani bo sredi leta velika izložba cerkvenih paramentov; odprla se bo prav slovesno s sveto mašo coram Sanctissimo. Isti čas se bo sklical tudi evharističen kongres duhovnikov in ljudstva vsaj ljubljanskega in iz okolice, da z resnimi slavnostmi v cerkvi in zunaj cerkve izkažemo čast Jezusu - Kralju. Sv. Oče so to slavnost odobrili z največjim veseljem rekoč, da tako se prenese čast na Gospoda Jezusa pričujočega v presv. zakramentu, čigar vidljivi namestnik na zemlji so oni sami.

7. Evharistični shodi za ljudstvo naj bi se priredili v vsaki dekaniji; naj bi se teh shodov skupno udeležila občinska zastopstva in razne družbe; pri njih bi se moglo sv. obhajilo darovati za sv. Očeta.

9. Pri navadnih shodih raznih društev: delavskih, kmetiških, izobraževalnih, političnih i. dr. naj se tudi priredi govor o socialnem ali cerkveno-političnem delovanju sv. Očeta papeža Leona XIII.

9. Poskrbelo se bo za dober življenjepis sv. Očeta.

10. Pozvali se bodo naši slovenski časniki, da odločno nastopijo v obrambo papeštva in njegovega za vso kulturo prepomenljivega delovanja; posebno naj pazijo na vsak posku-

šani pričetek tudi pri nas uprizoriti gibanje proč od Rima, če tudi potom unijatstva.

11. Želim, da se letos z vnemo širijo Marijine kongregacije posebno za mladeniče in kjer mogoče po župnijah formalno vpeljuje tretji red; ker najlepše in Bogu najugodnejše bomo slavili petindvajsetletnico, ako uporabimo ta najbolj uspešna sredstva za dobro, vzorno krščansko življenje; posebno vse duhovne sobrate povabim, da pristopijo v tretji red in moremo mi duhovniki s svojim vzornim življenjem storiti največ v obrambo sv. kato-liške cerkve.

12. Popotovanja v Rim za danes še ne upam sprožiti.

13. Tudi konec petindvajsetletnice naj se obhaja kar mogoče slovesno in sicer prvo nedeljo po 20. februarju l. 1903 naj bo slovesna sv. maša coram Sanctissimo in s primernim cerkvenim govorom; po sveti maši naj se zapoje „Te Deum laudamus“ in pol ure slovesno zvoni.

Vse p. t. duhovnike prosim, da naj se potrudijo vse določbe točno in navdušeno izpeljati, ker bom o vsem tem tudi sv. Očetu pismeno in osebno poročil; napravimo mi Slovenci sv. Očetu kar se dá veliko veselje. Dodam še to:

1. O programu za evharistične shode po dekanijah se bomo dogovorili na shodu dekanov meseca aprila.

2. Petrov novčič namenjen posebno za vzdržanje sv. misijonov zbran in festo S. Joachimi naj se mi pošlje do konca avgusta, isto tako prispevki duhovnikov in tretjerednikov. Voditelje tretjerednikov prosim, da o pravem času za prispevke poprosijo in jih poberejo. Rad bi ves Petrov novčič izročil sv. Očetu osebno v Rimu, kamor moram letos meseca oktobra ali novembra potovati, ker me za letos veže dolžnost visitandi s. limina.

3. V nedeljo 16. febr. naj se s prižnice ljudstvo o teh slavnostih poduči v kolikor mogoče vnetih besedah.

V Ljubljani na dan Stola sv. Petra v Rimu, 18. jan. 1902.

✠ Anton Bonaventura,

knezoškof.

8.

Zur Feier des 25jährigen Papstjubiläums.

Alle hochwürdigen Herren Seelsorger der deutschen durchzulesen, den Gläubigen bekannt zu geben und Pfarreien ersuche ich obige Bestimmungen gewissenhaft möglichst genau darnach zu handeln.

Laibach am Feste Cathedrae s. Petri Romae, am 18. Jänner 1902.

† Antonius Bonaventura,

Fürstbischof.

9.

Salezijanci v Ljubljani.

„Misijonska družba Salezijancev“, katero je ustanovil Janez Bosko, se je koncem preteklega leta naselila tudi v Ljubljani. Novi dom Salezijancev je prijazna graščina Rakovnik na Dolenjski cesti, št. 41, v Ljubljani. To posestvo je za Salezijance kupilo in plačalo znano društvo za zgradbo zavetišča in vzgojevališča v Ljubljani. Da pa se v tem posloju napravijo primerne učilnice in delavnice ter dostojna kapelica ali cerkva za službo Božjo, je treba mnogo prezidav in poprav. To bo pa povzročilo mnogo stroškov. Zato prosi č. predstojništvo Salezijancev, naj bi

se darovi, kateri so se dosedaj pošiljali Salezijancem v Turin na Laškem, pošiljali v prihodnje Salezijancem v Ljubljani.

Ker ima misijonska družba Salezijancev tudi v Ljubljani isti namen, kakor drugod v inozemstvu in je upati, da bode ta družba tudi pri nas ter v naših krajih mnogo dobrega storila za razširjanje ter utrjenje svete vere in za izboljšanje mladine, zato jo veselo pozdravljamo in jo v blagohotno podporo priporočamo: saj ga ni dejanja, katero bi vsemogočnemu Bogu bolj dopadlo, kakor je gorečnost za rešenje duš.

(*Sv. Gregor V.*)

10.

Sv. birma in kanonična vizitacija.

1. V Ljubljani.

1. V ponedeljek 7. aprila vizitacija pri sv. Petru;
2. v torek 8. aprila vizitacija pri sv. Jakobu;
3. v sredo 9. aprila vizitacija v Trnovem;
4. v četrtek 10. aprila vizitacija pri očetih frančiškanih quoad curam animarum.
5. v sredo 21. maja vizitacija stolne cerkve;
6. v četrtek 22. maja vizitacija stolnega kapiteljna;
7. v petek 23. maja vizitacija curiae episcopalis.

2. V dekaniji Trebnje.

1. V nedeljo 4. majnika v Trebnjem;
2. v nedeljo 11. majnika v Št. Rupertu;
3. v ponedeljek 12. majnika vizitacija podružnic šent-rupertskih;
4. v torek 13. majnika v Mokronogu;
5. v sredo 14. majnika pri sv. Trojici;
6. v četrtek 15. majnika v Št. Janžu;

3. V dekaniji Radovljica.

1. Na praznik presv. Trojice 25. maj. v Radovljici;
2. v ponedeljek 26. majnika v Ljubnem;

3. v torek 27. majnika v Ovsišah;
4. v sredo 28. majnika v Kropi;
5. v soboto 31. majnika na Bohinjski Beli;
6. v nedeljo 1. junija na Bohinjski Bistrici;
7. v ponedeljek 2. junija v Srednji vasi;
8. v torek 3. junija na Koprivniku;
9. v sredo 4. junija v Gorjah;
10. v četrtek 5. junija v Zaspem;
11. v petek 6. junija v Gradu;
12. v soboto 7. junija v Lescah;
13. v sredo 11. junija v Beli Peči;
14. v četrtek 12. junija v Radečah;
15. v petek 13. junija v Kranjski Gori;
16. v soboto 14. junija na Dovjem;
17. v nedeljo 15. junija na Jesenicah;
18. v ponedeljek 16. junija v Rovtah;
19. v torek 17. junija na Koroški Beli;
20. v sredo 18. junija na Breznici.

4. V dekaniji Idriji.

1. V nedeljo 22. junija v Idriji.

5. V dekaniji Kranj.

1. V nedeljo 31. avgusta v Trziču.
2. v nedeljo 7. septembra v Besnici;
3. v ponedeljek 8. septembra v Kranju;
4. v torek 9. septembra v Naklem;
5. v sredo 10. septembra v Dupljah;
6. v četrtek 11. septembra v Podbrezjah;
7. v petek 12. septembra v Lescah (dek. Radovljica);
8. v soboto 13. septembra v Kovorju;
9. v nedeljo 14. septembra v Križah;
10. v nedeljo 21. septembra v Smedniku;

11. v ponedeljek 22. septembra v Mavčičah;
12. v torek 23. septembra v Šmartinu;
13. v sredo 24. septembra vizitacija pri sv. Joštu;
14. v četrtek 25. septembra v Preddvoru;
15. v petek 26. septembra v Goričah;
16. v soboto 27. septembra na Trsteniku;
17. v nedeljo 28. septembra v Cerkljah;
18. v ponedeljek 29. septembra vizitacija podružnic;
19. v torek 30. septembra na Šenturški Gori;
20. v sredo 1. oktobra v Kokri;
21. v četrtek 2. oktobra v Zapogah;
22. v nedeljo 5. oktobra v Št. Juriju.

11.

Poizvedbe po dedičih.

Dne 1. marca 1900 je umrla v Zagrebu Neža Sitar, rojena Jaklič, iz Tarične (Tariške) vasi (Ruckenstein), sodni okraj Krški, 72 let stara vdova in branjevka, brez poslednje volje. Njena zapuščina obstoji v gotovini 1280 K, ki se hrani pri kraljevem okrajnem sodišču I. v Zagrebu.

C. kr. okrajno sodišče v Krškem je do sedaj brez vspeha poizvedovalo po zakonitih dedičih pokojnice, zato se je obrnilo še semkaj s prošnjo z dne 21. de-

cembra 1901, opr. št. Uc I. ^{277/1}/₄, naj bi se s pomočjo čč. gg. duhovnih pastirjev skušalo kaj poizvedeti o kakih dedičih.

Naj blagovolijo torej častiti gospodje tudi tej za-devi nakloniti svojo pozornost ter opomniti sorodnike, ako jih kje zasledé, da se zglasijo.

Rok za oglasitev je do 27. maja 1902 in se je zglasiti ali pri omenjenem sodišču v Zagrebu ali pa pri c. kr. okrajnem sodišču v Krškem.

12.

Konkurzni razpis.

Razpisuje se kanonikat cesarske ustanove pri stolni cerkvi sv. Nikolaja v Ljubljani, izpraznjen vsled smrti stolnega prošta dr. Leon. Klofutarja.

Prošnje za ta kanonikat so nasloviti na njegovo ces. in kr. apostolsko Veličanstvo.

Razpisujejo se dalje župnije: Col v vipavski dekaniji; Ovsiše v radovljiški dekaniji; Preserje v vrhniški dekaniji; Sodražica v ribniški dekaniji; Zalnja v šmarijski dekaniji.

Prosvenci za župnijo Žaljno naj naslové svoje prošnje na veleslavno c. kr. deželno vladu za Kranjsko v Ljubljani; za župnijo Preserje na slavno lastništvo patronske graščine v Bistri (Freudenthal); za župnijo Sodražico na slavno lastništvo patronske graščine v Ribnici; za župniji Col in Ovsiše pa na kn. šk. ordinarijat v Ljubljani.

Kot zadnji rok za vlaganje prošenj se s tem določi: za župnijo Žaljno 15. februar 1902; za razpisani kanonikat in druge župnije pa 22. februar 1902.

13.

Škofijska kronika.

Č. g. dr. Ferdinand Čekal, župnik v Preserji, je prezentiran za grof Lambergov kanonikat pri stolnici sv. Nikolaja v Ljubljani.

Podeljene so bile župnije: Horjul č. g. Mihaelu Barbotu, župniku pri Beli cerkvi; Turjak č. g. Mihaelu Horvatu, župnemu upravitelju v Babinem polju; Ihan č. g. Avgustu Turku, župniku na Koroški Beli; Koroška Bela č. g. Francišku Koširju, župniku na Colu.

Kanonično vmeščena sta bila čč. gg.: Valentin Klobus na župnijo Mavčiče dné 19. dec. 1901; Mihael Barbo na župnijo Horjul dne 23. jan. 1902.

Premeščeni oziroma nameščeni so bili čč. gg.: Francišek Bleiweis, kapelan v Mošnjah,

kot župni upravitelj v Leše; Ivan Traven, kapelan v Sodražici, kot župni upravitelj ondi; Peter Hauptmann, kapelan v Starem trgu pri Ložu, kot župni upravitelj prav tamkaj.

Stalni pokoj je dovoljen č. g. Janezu Tavčarju, župniku v Lešah.

Umrlí so čč. gg.: Josip Novak, župnik v Žaljni, dne 24. decembra 1901; Mihael Horvat, vpo-kojeni župnik čateški, v Kamniku dné 1. jan. 1902; Josip Voglar, župnik v Sodražici, dné 5. jan. 1902; Anton Ponikvar, župnik v Starem trgu pri Ložu, dné 19. jan. 1902.

Priporočajo se v molitev častitim gospodom duhovnim sobratom.

Knezoškofijski ordinarijat v Ljubljani, dne 23. januarja 1902.